

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.—, lanskoletne 2.—; mesečna naročnina Din 20.—, za tujino 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava

Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-63. Podružnica v Mariboru, Alek-sandrova cesta št. 24, tel. 29-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 229

Ljubljana, sobota, dne 3. oktobra 1931

Leto II.

Dr. Alfred Sze,

novi kitajski minister za zunanje zadeve. Doslej je bil dr. Alfred Sze, kitajski zastopnik pri Društvu narodov.

Obisk Nj. Vel. kralja v Južni Srbiji

Očetovska vladarjeva skrb za potresne kraje

Skoplje, 2. oktobra. 1. Po povratku iz krajev v Južni Srbiji, ki so bili v marcu letošnjega leta poškodovani po potresu, se je Nj. Vel. kralj ustavil v Skoplju, kjer so ga najprisrčneje sprejeli. Vest o kraljevi prisotnosti v Južni Srbiji se je prav naglo razširila v Skoplju. Zato je bilo vse mesto v svečanem razpoloženju in ozaljšano z zastavami.

Ob 8. zvečer je bilo v kompozicijo dvornega vlaka povabljenih na večerjo več gostov. Za kraljevo mizo je bilo zbranih poleg predsednika vlade Živkovića, dvornega maršala Dimitrijevića, adjutanta generala Veljkovića, bana Živojina Lazića in generala Jovanovića tudi mnogo uglednih skopskih meščanov in zastopnikov gospodarskih in kulturnih organizacij. Kralj je povabljen pridržal pri sebi do 10.15 zvečer. Večer je potekel v prav živahnih razgovorih med visokim gostiteljem in njegovimi gosti. Razgovarjali so se o vprašanih narodnega gospodarstva in narodne prosvete na jugu, o velikem napredku v Južni Srbiji od osvobođenja pa do danes in o potrebah juga, ki morajo dobiti svojo pravilno rešitev. Ker so bili med kraljevimi gosti zelo različni zastopniki vse gospodarske in kulturne aktivnosti na jugu, je razgovor čisto zavzemal strokovnjaki značaj, k čemur je mnogo pripomogla izredna verziranost Nj. Vel. kralja v raznih vprašanjih, ki jih pozna do podrobnosti in ki kaže pri tem izredno ljubezen in očetovsko skrb za vse, kar se tiče našega juga. Kakor se vedno pri svojih posetih v Južni Srbiji, je bil kralj tudi tokrat izredno razpoložen in snoti tembolj, ker je prišel, da si ogleda delo na obnovi krajev, ki jih je poškodovale potrese. Nj. Vel. kralj se je osebno prepiral, da je ta obnova v mnogem izvedena in da se dovršuje po njegovi visoki zamisli. Kakor znano, se ta obnova izvaja s srečno kombinacijo vojaških in civilnih moči kakor tudi z udeležbo samih prebivalcev. Dela se izvršujejo dosti naglo, hkrati pa tako dobro, da je bil kralj res lahko zadovoljen v svoji očetovski skrbi za izvršitev teh del.

Po končani večerji se je Nj. Vel. kralj prav ljubeznivo poslovil od povabljenih gostov, pri čemer se je z vsakim posebej še razgovarjal, preden se je umaknil v spalnico.

Brzjavka nemških ministrov Lavalu in Briand

Pariz, 2. oktobra. AA. Nemški državni kancelar in zunanji minister Brüning in Curtius sta poslala francoskemu ministrskemu predsedniku in zunanjemu ministru Lavalu in Briand brzojavki, v katerih se jima zahvaljujeta za njun obisk in ju zagotavljata vzajemne pomoči pri delu za doseg končnega uspeha.

Dneva francosko-nemškega zblizanja

Berlin, 2. oktobra. AA. »8-Uhr Abendblatt« priredi 3. in 4. oktobra dneva zblizanja med Francijo in Nemčijo. Sodelovali bodo tudi francoski politiki.

Belgijska kralj. dvojica v Parizu

Pariz, 2. oktobra. AA. Belgijski kralj in kraljica sta bila po posetu kolonialne razstave sprejeta pri predsedniku republike. Pri tej priložnosti je kralj Albert izročil maršalu Lyauteyu v priznanje veliki trak Črne afriške zvezde.

Dunajski sadni trg

Dunaj, 2. oktobra. 1. Na današnji sadni trg so pripeljali 24 vagonov jugoslovanskih češpelj, 6 vagonov jugoslovanskih jabolk, 2 vagona jugoslovanskega in 8 vagonov madjarskega grozdja.

Akcija za revizijo vojnih dolgov in reparacij

Program francosko-ameriških pogajanj povodom Lavalovega obiska še ni končno določen — Pritisk vodilnih finančnih krogov na predsednika Hooverja — Pogajanja o reviziji vojnih dolgov se predvidevajo za prihodnjo pomlad

Pariz, 2. oktobra. n. Večerni listi potrjujejo uradno informacijo, da se bo Laval 16. t. m. odpravil preko Cherbourga s parnikom »Ile de France« proti New Yorku. Do sedaj je dobil ministrski predsednik veliko število vabil raznih ameriških mest, da bi jih obiskal. Moral pa je vsa ta vabila odkloniti, ker je sklenil, da se vrne z istim parnikom, ki bo v ta namen podaljšal svoje čakanje v New Yorku za 4 do 5 dni. Laval bo iz Pariza odsoten 16 do 17 dni. Prvotno so mislili, da se bo zamudil 22 do 25 dni. Tudi ameriška vlada bo morala v precejšnji meri skrajšati program Lavalovega bivanja v Washingtonu.

Washington, 2. oktobra. n. Podtajnik Castle je novinarjem izjavil, da še ni določen konkretni načrt za pogajanja v Beli hiši ob priložnosti bivanja Laval v Washingtonu. Vsekakor pa bosta Hoover in Laval imela proste roke, da govorita in se pogajata o vseh mogočih aktualnih prашanjih, ker je tako želela francoska vlada.

Washington, 2. oktobra. n. V Washingtonu se je vrnil predsednik senatskega odbora za zunanje zadeve Borrah. Sprejel je vinarje in jim v zvezi z Lavalovom posepom izjavil, da more Evropa doseči trajen in pravi mir šele tedaj, ko bo gospodarsko ozdravljena in ko bodo mir in pogodbe temeljito revidirane. V prvi vrsti pa je treba popolnoma spremeniti reparacijske dajatve. Kar se tiče Hooverjevega sklepa glede znižanja gradnje vojnih ladij, še ne ve ničesar določenega. Novinarji so ga vprašali, če bo pri bližnjih predsedniških volitvah kandidiral. Borrah je govorice o njegovi kandidaturi odločno demantiral in je dejal, da je pričakoval, da tudi Coolidge ne bo kandidiral proti Hooverju.

Washington, 2. oktobra. n. Kakor poročajo listi, izvajajo vodilni mednarodni finančni in gospodarski krogi velik pritisk na predsednika Hooverja, da bi dal inicijativo za revizijo vojnih dolgov in reparacijskih dajatev. Do sedaj je predsednik

Hoover stalno zavračal ta predlog in ni hotel pojasniti svojega stališča. Ameriška vlada bi najrajši videla in pretehtala rezultate Hooverjevega moratorija in se šele potem odločila za drugo akcijo. Pravijo, da je državni tajnik za finančne posle Mellon za podaljšanje moratorija za leto dni. Po polslužbenih informacijah računajo, da se bodo mednarodna pogajanja za revizijo vojnih obveznosti in reparacijskih dajatev pričela najkasneje prihodnjo pomlad.

Washington, 2. oktobra. n. Predsednik Hoover je imel včeraj daljšo konferenco z državnim podtajnikom za finančne posle Milsonom, guvernerjem upravnega sveta Federal Reserve Banc Mayerom, z državnim tajnikom za trgovino Lamontom in državnim tajnikom za zunanje zadeve Stimsonom. Politični krogi menijo, da so govorili o splošnem gospodarskem položaju. Predsednik Hoover je sklenil, da za enkrat svojih namer še ne objavi.

Pred sporazumom političnih strank v Angliji

Liberalci pridobljeni za takojšnje nove volitve, ki se bodo vršile najbrže že v tem mesecu

London, 2. oktobra. AA. Ministrski svet se je sestel snoči dvakrat. Drugič je zasedel po polnoči. Med prvo in drugo ministrsko sejo so imeli liberalni ministri daljšo posvetovanje. Razpravljali so o vsebini volilnega manifesta, ki ga želi objaviti ministrski predsednik in v njem naprositi volilce za mandat za razne gospodarske ukrepe za rešitev sedanje ekonomske krize. MacDonald bi rad videl, da bi se politične stranke sporazumele še pred volitvami.

Liberalni voditelj Lloyd George je prejel slej proti takojšnjim volitvam. Splošno pa menijo, da bodo liberalni ministri vendarle podpisali MacDonaldov volilni manifest. Pri snočnih posvetovanjih je prišlo do precejšnjega zblizanja. Danes popoldne se ministrski svet ponovno sestane. Na seji se bo pokazalo, ali je sporazum mogoč.

Zunanja politika Poljske

Važen političen govor predsednika vlade Pistorja

Varšava, 2. oktobra. AA. Pat poroča, da se je danes izvršila svečana otvoritev poljskega veleposelnice. Pri tej priložnosti je imel predsednik vlade velik govor. G. Pistor je govoril o vprašanih notranje politike in pri tem ugotovil, da se je v poslednjih mesecih proračunski deficit znižal. Dalje je naglasil, da je Poljska edina država v srednji Evropi, ki od oktobra lanskega leta ni povečala eskontne obrestne mere svoje narodne banke, in poudaril, da se bo poljsko poljedelstvo po zastugi izdanih odredb kmalu izvil iz sedanje krize in mnogo lažje kakor v drugih državah.

Govoreč o vprašanih zunanje politike je predsednik vlade g. Pistor ugotovil, da poskušajo nekatere države glede na mednarodno gospodarsko neprijetnost uvesti nova načela mednarodnih trgovinskih konvencij.

Odkrito izjavljam, je rekel g. Pistor, da vztrajam na tem, da mora Poljska skleniti trgovin-

Ministrski predsednik je odpotoval davi v Seaham, kjer bo govoril na seji delegatov svojega volilnega okraja. Zato se popoldanske ministrske seje najbrže ne bo udeležil.

Liberalni minister Herbert Samuel je bil davi pri kralju v avdienci. Liberalni ministri so imeli davi nadaljnje posvetovanje.

London, 2. oktobra. AA. Angleški kralj je konzultiral načelnike strank zastran volitev. V poučenih krogih sidiijo, da se bodo volitve vršile 29. oktobra.

London, 2. oktobra. AA. Trgovinski minister sir Cunliffe Lister je predložil spodaj zbornici zakonski načrt o živilih. Dejal je, da ima novi zakonski načrt preprečiti neopravičeno navijanje cen živilom. Končno se je trgovcem zahvalil za sodelovanje pri zaščiti prebivalstva pred neopravičnim zvišanjem cen.

Ženska volilna pravica na Španskem

Madrid, 2. oktobra. AA. Ustavodajna skupščina je izglasovala člen ustave, ki določa, da imajo volno pravico tiste ženske, ki so izpolnile 23 let.

Velike demonstracije brezposelnih v Angliji

London, 2. oktobra. n. Zaradi znižanja podpor nezaposlenim in povišanem cen živilom je nastalo med delavskimi masami veliko nezadovoljstvo. V Londonu so bile velike demonstracije, ki so jih komaj udušili. Danes pa je prišlo do velikih demonstracij v Glasgowu. Demonstranti so navalili na več ko 50 trgovin in jih razdejali. Prišlo je do spopada s policijo. Ranjenih je bilo mnogo demonstrantov in 2 detektiva. Tudi aretirali so mnogo ljudi, med njimi laburističnega poslanca Gowera.

Zasedanje velikega fašističnega sveta

Rim, 2. oktobra. n. Snoči ob 22. uri se je pričelo zasedanje velikega fašističnega sveta pod predsedstvom Mussolinija. Na predlog bivšega finančnega ministra De Stefanija so v posebni resoluciji soglasno odobrili fašistično finančno politiko. Tajnik Giurati je govoril o fašističnih organizacijah in dejal, da je v njih organiziranih 803.082 članov, v ženskih organizacijah pa 203.000. Organizacije državnih namestencev, ki so pod nadzorstvom fašistične stranke, štejejo 50.221 članov. V ostalih fašističnih organizacijah bo Giurati poročal na eni izmed prihodnjih sej. Seja se je zaključila ob 1.30.

Premirje v oboroževanju in Amerika

New York, 2. oktobra. AA. Ameriška vlada pošlje svoj odgovor Društvu narodov glede premirja v oboroževanju 1. novembra t. l. Listi so že napovedali znižanje pomorskega gradbenega programa.

Zarota proti predsedniku turške vlade

Budimpešta, 2. oktobra. n. »Az Est« poroča, da so v Grčiji odkrili zaroto proti turškemu ministrskemu predsedniku Ismed paši, ki pride jutri v Atene. Prijeli so dva atentatorja, enemu je uspelo, da se je ubil, drugi je izpovedal, da so atentatorji nameravali izvršiti atentat v Budimpešti. Oblasti so dognale, da sta oba atentatorja Armenca.

»Pershing Hall« v Parizu

Pariz, 2. oktobra. AA. O priložnosti otvoritve novega doma Ameriške legije v Parizu, imenovanega »Pershing-Hall«, sta imela predsednik republike Doumer in ameriški veleposlanik Edge govore, v katerih sta poveljevala francosko-ameriško prijateljstvo.

Žrebanje srečk državne loterije

Beograd, 2. oktobra. 1. Pri današnjem žrebanju V. razreda 22. kola državne razredne loterije je zadela 10.000 Din srečka št. 44.100 in 58.553, po 40.000 Din pa so zadele srečke 22.363, 79.066, 26.120 in 13.820.

Aretacija komunističnih teroristov v Zagrebu

Revolverska bitka med policijo in prevratniki v gostilni

Beograd, 2. oktobra. AA. Uprava zagrebske policije je dobila 30. septembra t. l. okoli 18. obvestilo, da se nahaja v neki gostilni na Vinogradski cesti znani komunist Josip Debeljak z nekatereimi svojimi tovariši. Takoj so odšli na lice mesta policijski organi, ki so obkolili gostilno, trije izmed policijskih agentov, Dotlić, First in Rastovac, pa so vdrli v gostilniško sobo. Tam so zagledali Debeljaka v družbi komunističnega agitatorja Gabrijele Kranjca. Debeljak je takoj začel streljati iz revolverskega pištolja, ki so odgovorili z ognjem; istočasno je bilo ustreljeno proti njim nekaj strelcev z leve strani sobe,

tako da so se morali umakniti do vrat; Dotlić, ki je bil od strelcev ranjen, pa se je zgrudil na tla.

Firstu je strel prebil klobuk, Rastovac pa na dveh krajih plašč. Kranj je bil ranjen in so ga prijeli, Debeljaku, ki je, so-deč po sledovih krvi, takisto ranjen, pa se je posrečilo, da je skočil z balkona gostilne na vrt in pobegnil. Policija je prišla tudi druge osebe, ki so se med spopadom nahajale v gostilni.

Zasledovanje pobegega Debeljaka se je nadaljevalo v noči na 1. t. m.

Polijski agent Dotlić je dobljenim ranam podlegel.

Vseh se tiče

Že včeraj smo naglasili, kako delovni program, ki ga bo vlada predložila novi skupščini, sili vse davkoplačevalce k volilni udeležbi, ker je le na ta način dosegljivo, da bodo interesi vseh davkoplačevalcev dobro varovani. Pri tem svojem opozorilu smo zlasti poudarjali na revizijo vsega našega davčnega sistema, ki ga ima izvesti nova skupščina. Ali še mnogo drugih točk je v vladnem delovnem programu, ki so enako za vse davkoplačevalce največje važnosti in ki zahtevajo, da so vsi pri reševanju teh vprašanj aktivni.

Tako pravi vladna proklamacija o delovnem programu nove narodne skupščine, da se mora ž njim doseči pravična izravnava med interesi kmečkega stanu, ki tvori ogromno večino naroda, in med potrebami zdravega razvoja ostalih gospodarskih panog, brez katerih ne moremo ohraniti svoje gospodarske neodvisnosti. Harmonično sodelovanje vseh stanov naj se torej doseže, kar pa je le mogoče, če se vsi stanovi tudi sami pobrigajo za svoje interese. Tega pa ne store oni, ki bodo stali osmega novembra ob strani in samo gledali, kako uveljavljajo drugi svoje interese. Kdor si sam ne pomaga, temu tudi drugi ne bodo pomagali, kajti življenje je boj, v katerem zmaga le tisti, ki se za svoje pravice bori. Kmetijski stan, kot najštevilnejši stan, bo tudi najtežje uveljavil svoje interese. Če pa bo čisto brezbrizen, če bodo drugi stanovi videli, da se niti ne meni za svoje interese, se bodo ti z lahkoto uveljavili na njegov račun. Čim manj pa je kateri stan številen, tem bolj je tudi dolžan pokazati svojo aktivnost, kajti samo z njo more izravnati oni minus, ki mu ga daje njegova malostevilnost.

V delovnem programu nove skupščine pa je tudi, da se izvede pametno varčevanje. Nepotrebni izdatki naj se reducirajo, da se dobijo nova sredstva za pospeševanje kmetijstva, obrta, industrije in trgovine. Že zopet je jasno, da je le od davkoplačevalcev samih odvisno, kje se bo varčevalo in kako se bodo z varčevanjem pridobila sredstva uporabila. Če bodo poslanci nove skupščine videli, da se n. pr. obrtniki niso udeležili volitev, potem je naravno, da se na njih zahteve ne bodo tako ozirali, kakor pa se bodo ozirali na zahteve stanu, čegar pripadniki so se skoraj polnoštevilno udeležili volitev. Pa tudi to je jasno, da bo imel vsak stan temveč svojih zastopnikov v novi skupščini, čim več aktivnosti bo pokazal v predvolivni dobi. V tej dobi je aktivnost še zlasti potrebna, ker še prav posebno zaleže. In danes smo že v predvolivni dobi in zato vsi na delo, ker za interese vseh stanov gre.

Naloga novega parlamenta pa bo tudi ta, da izpopolni našo socialno zakonodajo in predvsem razširi socialno zavarovanje tudi na kmeta in obrtnika. Če bi bila samo ta točka v delovnem programu nove skupščine, potem se že samo zaradi te točke izplača, da kmetje in obrtniki kot en mož nastopijo 8. novembra za državno kandidatno listo, kajti v njih največjem interesu je, da dajo tej točki delovnega programa nove skupščine čim močnejši povdarek in da s tem dosežejo, da bo ta tako važna točka delovnega programa skupščine tudi čim prej uzakonjena. Prav tako pa je tu za delavce najlepša prilika, da izboljšajo tudi za sebe socialno zavarovanje in socialno zaščito. To jim bo tem lažje, ker je jugoslovanska misel tudi socialna misel in bo zato vsak njih upravičen predlog našel v novi skupščini polno razumevanje. Ali predpogoj vsega je — aktivnost in še enkrat aktivnost, kajti glasu onih, ki ostajajo za plotom, ni nikjer slišati.

Naloga novega zakonodajstva pa bo po vladni volilni proklamaciji tudi ta, da čim bolj približa državno upravo narodu in da bo imel ta čimveč razumevanja za narodne potrebe in interese. Vsega birokratizma se mora oprostiti državna uprava, a v ta namen ni zadoštili, da se državna uprava približa narodu, temveč se mora njej približati tudi narod. Prvi tak kontakt pa se doseže v predvolivni dobi, drugi pa na volitvah samih. Nov in odločilen razlog, da se vsi udeležijo volitev in s tem sodelujejo pri izgradnji nove Jugoslavije.

Le bežno smo se dotaknili posameznih točk delovnega programa, ki ga bo imela reševati nova skupščina. Vsaka teh

Volilno gibanje vedno živahnejše

Mnogo kandidatnih list je že vloženih -- Predsednik vlade označen povsod kot nosilec liste

Proklamacija vlade je pozivala volilno gibanje in njen poziv k sodelovanju je padel na plodna tla. Po vseh mestih in krajih države so se pričeli ljudje posluževati novega zborovalnega zakona in prirejati konference, na katerih se v prvi vrsti govorilo in sklepalo o volitvah. Vse te konference so imele poln uspeh in udeležili so se jih najuglednejši ljudje. Na teh konferencah se je med drugim govorilo tudi o nosilcu državne liste in soglasna želja vseh je bila, da prevzame nosilstvo liste predsednik vlade g. Peter Živković, ki kot prvi sodelavec kralja daje največje jamstvo, da se bo do konca izvedla politika 6. januarja.

Prva lista je že vložena
Prva lista, ki je bila potrjena, je bila ona, ki je bila vložena v Vladočinu Hanu. Za nosilca liste je določen predsednik vlade g. Peter Živković in sodišče je to listo tudi že potrdilo. Prav tako pa so bile vložene liste s predsednikom vlade tudi v mnogih drugih krajih in vedno bolj se vidi enodušna želja vsega prebivalstva, da je nosilec državne liste g. Peter Živković.

Sreske kandidature
Mnogo se pa je tudi že delalo za postavitev sreskih kandidatov. Tako so v Južni Srbiji najuglednejši meščani že v večini srezov dosegli sporazum glede sreskih kandidatov, ker more kandidirati vsakdo, kdor se je oprostil verskih, plemenskih ali strankarskih predsodkov in je popolnoma osvojil široki jugoslovanski nacionalni program.

Svečanosti jugoslovanskih prostovoljcev

Včeraj so prispeli v Beograd slovenski prostovoljci -- želje prostovoljcev iz Prekmurja

Beograd, 2. oktobra 1. Danes so začeli prihajati v Beograd udeleženci na proslave jugoslovanskih prostovoljcev, ki se bodo vršile 3., 4. in 5. oktobra v Beogradu. Med prvimi je davi ob 5-20 dopotovala delegacija organizacije prekmurskih dobrovoljcev iz Bratoncev (srez Dolnja Lendava). Prišlo je 20 prostovoljcev s predsednikom Pavlom Horvatom na čelu. Jutri pridejo delegacije sreskih organizacij prostovoljcev iz Maribora in Ljubljane, ki jih pripelje dr. Pivko. Danes dopoldne ob 9. je delegacija prekmurskih prostovoljcev s Horvatom na čelu sprejel kmetijski minister Neudorfer. Temu so prostovoljci izročili spomenico in ga prosili, naj bi se prekmurskim prostovoljem dodelila zemlja v isti količini kakor drugim prostovoljem. G. Neudorfer je delegacijo pozorno poslušal in ji obljubil, da bo storil, kar bo mogoče. Ob 10. je delegacija posetila gradbenega ministra dr. Kramerja, ob 12. pa je bila sprejeta od vojnega ministra generala Stojanovića. Tega je informirala o položaju prekmurskih prostovoljcev in mu pojasnjevala organizacijo in delovanje njenih članov na narodnem polju leta 1918. Naglasila je, da so vprav prekmurski prostovoljci s svojo akcijo in s svojim delom dosegli, da je Prekmurje pripadlo Jugoslaviji. Zato so prosili g. ministra, naj se na osnovi tega prekmurskim prostovoljem prizna svojstvo prostovoljstva, kakor je priznано solunskim in drugim prostovoljem. G. minister jim je dejal, naj predložijo pismo prošnje in v njej obrazložijo svoje nacionalno delovanje, nakar bo on njih prošnjo upošteval in pravilno rešil.

Proces proti atentatorjem na albanskega kralja

Včeraj je bila obravnava zaključena -- Sodba bo razglašena danes popoldne

Ried, 2. oktobra. d. Proti koncu včerajšnje razprave proti atentatorjem na albanskega kralja je padlo zopet več ne prelaskavih besed o kralju Zogu-u, nakar je predsednik izključil zopet javnost, da ne bi prišlo do kakih diplomatskih sporov z Albanijo. Šele proti 10. uri zvečer je postala razprava zopet javna.

Na današnji razpravi so podali svoje mnenje izvedenci. Izjavili so soglasno, da je bil Topolay ubit z Gjeloshijevim strelom, medtem ko je Libohovo ranil Camijev strel. Branitelji so vprašali, ali je bil tudi samokres kralja Zogu-a predložen izvedencem. Predsednik sodišča je sporočil, da se je to zgodilo. Orožje so pokazali tudi dr. Pressburgerji. Razvilo se je prekanje, med katerim je dr. Pressburger izrazil dvom, da bi bil to prvi samokres kralja Zogu-a. Padle so tudi besede: Sleprija! Primarij dr. Stelzer je podal svoje mnenje o Gjeloshiju. Opozoril je sodišče na albansko krvno osvetlo. Opisal je Gjeloshija in povedal, da izvira iz pobožne rodbine. Ker je bil njegov oče umorjen, se je mladi Gjeloshi že od mladega vzgajal za fanatika, saj je slišal vedno o umoru svojega očeta. Gjeloshi je med tem opisom psihijatrom začel jokati. Nato je psihijater opisoval, kako je Gjeloshi zbežal iz nekega samostana, kako se je udeleževal albanskega nacionalističnega gibanja, kako je med obleganjem Skadra silno skrbel za tamošnje cerkev, kako je nekega zaupanega mu ranjenega vojaka spravil v cerkev, da bi tam mogel pod božjo zaščito umreti. Primarij dr. Stelzer je opisoval tudi, kako je moral Gjeloshi dvakrat bežati v inozemstvo in kako je na Dunaju pripravljaval akcije proti kralju. Na koncu je izjavil, da je Gjeloshi zanesljiv in marljiv delavec. Toda on ni duševno bolan. Tudi o duševni zmedenosti v trenutku atentata ne more biti govora. O drugem obtožencu Camiju je dejal psihijater, da je nevropat, lahko razburjiv, na noben način pa duševno bolan. Tudi ni delal v trenutni zmedenosti.

Nato se je začel boj za vprašanje krivde.

točk dokazuje, da je vsak davkoplačevalec in vsak državljani zainteresiran na pravilni rešitvi teh točk. Vsaka točka kliče glasno volivcem, da se delovni program tiče vseh, vsled česar pa morajo tudi vsi storiti svojo dolžnost in se volitev udeležiti.

Vseh se tiče, za interese vseh gre, zato tudi vsi na volišče, da bo za vse boljše.

Državni odbor

Državni odbor nadaljuje z izredno vne-
mo s svojim delom, ki ga bo dovršil mnogo preje, kakor to določa zakon. Tako bi moral po volilnem zakonu objaviti državni odbor volišča najkasneje do 28. oktobra, t. j. 10 dni pred volitvami. Po vsej verjetnosti pa bo to delo končano že 10. t. m.

Senat

V smislu ustave je bil proglašen zakon o volitvah senatorjev. Naša mlada demokracija nujno potrebuje dvodomni sistem, ker samo s tem je zajamčeno, da bodo zakoni dobro preudarjeni in da ne bodo plod nobene demagogije. V smislu novega zakona o volitvah v senat bo vseh voljenih senatorjev 48. Nj. Vel. kralj pa more v smislu ustave imenovati ravnotako veliko število senatorjev.

*

Koncem tedna je pričakovati še intenzivnejše volilno gibanje. Pogajanja glede postavitev sreskih kandidatov se bližajo svojemu koncu. Ko bo to delo dokončano, so dokončane vse volilne priprave in potem se prične odločna in energična akcija za zmago jugoslovanske misli na dan volitev. Že danes je gotovo, da bo volilna udeležba mnogo močnejša, kakor se je splošno mislilo. Volilci bodo skušali s čim večjo udeležbo svojim kandidatom dati čim večji vpliv. Ker je pri izbiri kandidatov zelo vestno delalo, je gotovo, da bodo kandidati narodu po volji. To bo še bolj pomnožilo volilno udeležbo.

Izvrševanje zakona o ureditvi cen sladkorja

Beograd, 2. oktobra. AA. Davčni oddelek finančnega ministristva je razposlal okrožnico finančnim direkcijam v svrhu izvršitve zakona o ureditvi cen sladkorja in sladkorne repe z dne 26. septembra t. l., ki se glasi:

Z zakonom o ureditvi cen sladkorja in sladkorne repe z dne 26. septembra t. l. se zviša državna trošarina na sladkor v kockah, glavah, prahu ali grobo zdrobljen za 635 Din na 100 kg, za drugi sladkor, to je sladkor v kristalih, bodisi sirov ali rafiniran, na 625 Din za 100 kg, počenši z 28. septembrom t. l.

Z istim zakonom se odreja popis sladkorja pri prodajalcih na debelo in drobno, ki morajo plačati razliko 100 Din na 100 kilogramov.

Vsi prodajalci sladkorja na debelo in drobno so dolžni kontrolnim organom pri popisovanju prijaviti vse zaloge sladkorja. Kdor tega ne stori, bo kriv tihotapstva in se bo z njim ravnalo po čl. 34. zakona o državnih trošarinah. Za temelj odmere kazni bo služila diferenca trošarine v znesku 100 dinarjev za 100 kg.

Pri popisu zalog sladkorja se ne bodo popisale zaloge bonbonov, čokolade in drugih sladkornih izdelkov, ker je sladkor v njih že zatrošarinjen in zato ni vzroka, da bi se ti sladkorni izdelki popisali. Za predmete iz sladkorja po tretjem odstavku čl. 100 trošarinskega prailnika se pobira pri uvozu iz tujine državna trošarina, če se ne vrši trošarinska analiza, tako-le:

1. Namestu 425 pride 510; 2. namestu 275 pride 330; 3. namestu 300 pride 360; 4. namestu 250 pride 300; 5. namestu 225 pride 275; 6. namestu 150 pride 180; 7. namestu 100 pride 120; 8. namestu 100 pride 120.

O izvršenem popisu zalog sladkorja bodo organi finančne kontrole izdali stranki ugotovitev z izračunano vsoto, koliko mora obvezanec plačati trošarinsko razliko najdelj do 8. oktobra 1931 pri pristojni davčni upravi.

Drugi izvod te ugotovitve mora oddelek finančne kontrole poslati finančni direkciji, ki bo zbrala vse ugotovitve v svojem področju in jih poslala davčnemu oddelku v svrhu cenzure najdelj do 30. okt. 1931.

Cenzura pri trošarinskem odseku davčnega oddelka bo vse te izkaze pregledala in, če bo dognala napake v škodo državne blagajne, bo izdala cenzurni izkaz in odredila naknadno plačilo.

Finančna direkcija bo najdelj do 15. oktobra pobrala pri oddelku finančne kontrole podatke, koliko se je vsega skupaj popisalo zalog sladkorja, in bo o tem poročala davčnemu oddelku.

Plačila trošarinske razlike na zatečene količine sladkorja ni nihče oproščen.

Direkcije bodo kar najhitreje dostavile ta odlok vsem oddelkom finančne kontrole in bodo skrbjele za to, da se odlok izvrši popolnoma in v določenem roku.

Nabava žitnega semena

Beograd, 2. oktobra. AA. Kmetijski minister je izdal odlok, po katerem smejo vse banke uprave, ki jim je podeljena iz kredita kmetijskega ministristva v znesku dva milijona dinarjev podpora za nabavo pšeničnega, rženega in ječmenovega semena za razdelitev med poljedelce v obliki posojila, navaditi si to seme pri zasebnih selekcionarjih, to pa zato, ker se selekcionirana pšenica, rž in ječmen ne dobe pri Privilegirani delniški družbi za izvoz poljskih izdelkov v Beogradu; družba kupuje namreč samo trgovsko blago.

Opozorilo trgovcem glede dodatne uvozne carine v Italiji

Beograd, 2. oktobra. AA. Italijanske carinarne pobirajo 15odstočno doklado na carino pri uvozu blaga, ki ni opremljeno z dokazili o izvoru.

Dokazila o izvoru morajo biti točno izpolnjena. Na njih mora biti pošiljalčev in prejemnikovo ime, kraj in država, znak in številka, količina in vrsta blaga. Ne zadošča n. pr. za označbo vrste blaga izraz »žagan les«, nego je treba omeniti tudi vrsto lesa. Na primer: »žagan hrastov les«, »bukov les za kurjavo« itd. Datum na dokazilu se mora ujemati z datumom na tovarnem listu.

Zato se priporoča izvoznikom, da prilože popisu pošiljke tudi izkazilo o izvoru blaga, da jim ne bo treba plačevati omenjenih pribitkov na carino.

Pacifizem — utopija

Bukarešta, 2. oktobra. n. Na kongresu interparlamentarne unije je govoril danes dosednji predsednik delegat La Fontaine, ki je izjavil, da je pacifični pokret utopija, ker svet še vedno izdaja 22 milijard zlatih frankov na leto za vojno.

Profesor Pompeu je izjavil, da bo Romunija izvršila vse sklepe mednarodne parlamentarne unije. Predsednik nemškega parlamenta Lööbe je govoril o gospodarski krizi. Poleg njega sta govorila šenorveški in madjarski delegat.

Devet mrtvih vsled pokvarjenih klobas

Madrid, 2. oktobra. AA. Iz Elsea v španski provinci Alicanti poročajo, da se je v tamkajšnjem zavetišču za onemogle zastupilo 32 starcev s pokvarjenimi klobasami. Devet izmed njih je zastrupljenju že podleglo.

Redna zračna pošta med Anglijo in Indijo

London, 2. oktobra. AA. Imperijalna zrakoplovna družba bo uvedla direktno zračno pošto službo v Indijo in Afriko. Novi vozni red stopi v veljavo 7. oktobra. Zračni pošti Anglija—Indija in Anglija—Afrika bosta odslej neodvisni. Na sredozemski progi bosta leteli tedensko dve poštini letali namesto samo enega. Indski poštini letali bosta leteli preko Aten v Palestino namesto preko Egipta. Tako se bo proga znatno skrajšala, kar je omogočilo napredek obmorskega letališča v Haifi. Po novem voznem redu bo prišla pošta v Karachi v Indiji v 6 dneh.

Drobne vesti

Berlin, 2. oktobra. AA. Danes je predsednik nemške republike Hindenburg slavil 84. letnico svojega rojstva.

Helsingfors, 2. oktobra. AA. Finska narodna banka je zvišala eskontno mero s 6 na 7 in pol odstotka.

Bukarešta, 2. oktobra. AA. Danes se je otvorila mednarodna interparlamentarna konferenca. Newyork, 2. oktobra. AA. V uradnih krogih izjavljajo, da ni misliti na povratek bimetalnega denarnega sestava v ameriških Združenih državah.

Pariz, 2. oktobra. AA. Pezeta je popoldne notirala 2209.

London, 2. oktobra. AA. Današnja borza je bila čvrsta.

Berlin, 2. oktobra. AA. Vlada je z zakonom znižala mezde poruhskih rudarjev za 7%.

Berlin, 2. oktobra. AA. Potovanje italijanskega zunanega ministra Grandija v Berlin se pričakuje v prvi polovici oktobra t. l.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 2. oktobra. d. Sedanjo lepo vreme se ne bo bistveno poslabšalo. Od zapada sem se bo v višavah nekoliko bolj pooblačilo, nekaj topleje.

Krasen sprejem delegacije češkoslovaških dobrovoljcev v Mariboru

Maribor, 2. oktobra 1931.

Danes popoldne so s praškimi brzovalci prispeli v Jugoslavijo zastopniki češkoslovaških dobrovoljcev, ki potujejo v Beograd na proslavo 15-letnice prvih bojev jugoslovanskih dobrovoljskih legij v Društvi. Legijonarji, katere vodi polkovnik dr. Preja, so najprej sprejeli in pozdravili že v St. Ilju. Na tamkajšnjem obsejnim kolodvoru so se zbrali Sokoli, gasilci, šolski otroci, finančni stražniki itd. Nagovoril pa jih je dr. Just Bačar, želeč jim srečno bivanje na bratskih jugoslovanskih tleh. — Tam so jih tudi obdarovali s cvetjem in grozdi. Vse postaje do Maribora so bile njim v pozdrav okrašene z državnimi zastavami.

Na tukajšnjem kolodvoru jih je pričakovala velika množica ljudstva z zastopniki oblasti, vojske itd. Na kolodvorskem plosčju so vihrale naše in češkoslovaške državne zastave. Okrožni inspektorat je zastopal banski svetnik dr. Poljanec, mestno občino ravatelj g. Köhler, Sokolstvo podstarosta župe dr. Makso Kovačič, češki klub gg. Bureš in Konp, jugoslovanske do-

brovoljce profesor dr. Pivko, JČL dr. Reisman, vojsko polkovnik Putniković, cerkveno oblast ravatelj bogoslovja dr. Čukala in stolni župnik Umek, rezervne oficirje g. Perhavec, Narodno odbrano g. Kukovec in dr. Kenda, železniško delavnico načelnik Jović, pravoslavno cerkev prota Trbojević i. t. d.

Ko se je vlak ustavil, je delegate legijonarjev pozdravil dr. Ljudevit Pivko v imenu jugoslovanskih vojnih dobrovoljcev, odzdravil pa je polkovnik Freja. Vojaška godba je zaigrala češkoslovaško in našo državno himno. Češkoslovaški gostje so bili ves čas odmora v Mariboru navdušeno pozdravljani od tisočglave množice. Pri odhodu so se jim pridružili tudi naši mariborski dobrovoljci, ki so ž njim skupaj kot delegate odpotovali v Beograd. Štirje delegati Obce legionarske, med njimi tudi predsednik in narodni poslanec dr. Patejtl in tajnik Josef David, so prispeli v Maribor že včeraj. Ogledali so si mesto, tu prenočili in danes odpotovali z ostalimi proti jugu.

Vlagatelji, ne silite narod. premoženja v propast!

Poziv Zveze jugoslovanskih hranilnic — Brezvestnim hujskačem treba stopiti na prste

Ljubljana, 2. oktobra.

Na jubilejni seji nemških hranilnic je dne 28. m. m. govoril tudi državni kancelar Brüning, ki je odločno nastopil proti vsakemu, tudi najmanjšemu poskusu inflacije. Poudarjal je veliko važnost angleške valutne krize ter pomen odločitve nekaterih drugih držav (Švedske, Norveške in Danske), da se ukine zlata valuta. Nemčija je trdno odločena braniti in držati svojo zlato marko, ker je to prvi pogoj za napredek Nemčije in najboljša opora marke. »Treba je ščititi varčevalce (vlagatelje) ter jim očuvati njih denar, da jim tudi v bodoče ne propade,« je dejal Brüning. V enakem smislu je tudi predsednik Državne banke krepko nastopil proti poskusom, slabiti podlogo državne marke.

In pri nas? Tisti srečni in oblagodarjeni ljudje, katerim mora biti največ do tega, da je dinar čvrst in da se naša valuta ne poslabša, ti ljudje vlagatelji v denarnih zavodih, zbegani po temnih in koristolovskih elementih, morda celo emisarijih tujih, nam sovražnih držav, se navale trumoma na naše solidne in trdne denarne zavode ter dvigajo oziroma hočejo dvigniti vse svoje vloge, češ dinar bo propadel in mi bomo ob svoj težko prisluženi in pristradani denar. Vsak količnik razsoden človek ve, da denarni zavodi ne drže zaupanega jim denarja v svojih blagajnah ali v kletah, marveč da ga morajo, ako hočejo vlagateljem plačati obresti, razposoditi, da donša gospodarstvo. Ti ljudje, ki brez vsake stvarne potrebe — zgolj iz neupravičene bojazni, da utegne dinar pasti —, dvigajo svoje naložbe, ravno ti ljudje hočejo s svojim nesmiselnim početjem od Narodne banke izsiliti inflacijo, ti vedé ali nevedé delajo na to, da bi naša stabilna valuta oslabela. — Kolikor mi poznamo položaj, se to ne bo zgodilo, zakaj Narodna banka budno pazi na to, da zlata podloga ostane na zakonito določeni višini in da zbog tega ni najmanjšega povoda, bati se za naš dinar. Vrh tega se je pa tudi naša trgovinska bilanca v poslednjem času tako popravila, da bo po vsej priliki ob koncu leta aktivna.

Ce kedaj, je v teh težkih časih nujno potrebno, da se zavedamo svoje skupnosti in da imamo pred očmi višje cilje in blagor nas vseh, ne pa le posameznikov.

Nepotrebno, čezmerno dviganje denarja iz denarnih zavodov ima za posledico, da ga zbog tega končno tudi tisti ne dobi, ki ga v resnici potrebuje, in da utegne priti do tega, da se bodo morala posojila in krediti izterjevati. In bodo razna podjetja prisiljena ustaviti obrate in plačila. Zatorej, vložniki, ne tirajte narodnega premoženja v propast! Kdor tišči denar doma, se pregreši na skupnih interesih naroda in države, škoduje pa tudi sam sebi, ker mu denar doma leži mrtev in je v vedni nevarnosti, da mu ga kdo pokrade ali da mu morda celo zgori, kar se je že čisto pripetilo. Da naše gospodarstvo ne zaostane, da se ne poveča število brezposelnih in da brez težjih pretresljajev prebrodimo sedanje gospodarske nepravilnosti, je neobhodno potrebno, da se denar ne shranja doma, marveč da neovirano kroži v prometu. Uprave naših denarnih zavodov so v večini in izkušenih rokah, tako da jim brez oklevanja smete popolnoma zaupati. Brezvestnim hujskačem pa, ki begajo ljudstvo, bi bilo treba energično stopiti na prste. Videant consules! — Zveza jugoslovanskih hranilnic.

Ustanovni občni zbor Zveze bojnikov v Trbovljah

Trbovlje, 2. oktobra.

Vse kaže, da bo vojno tovarništvo v Trbovljah zopet oživljeno. Stvar je sedaj v roke odbora povsem drugih ljudi, kajti vodstvo bivše ZSV je definitivno odpovedalo sodelovanje, ker svojčas ni našlo pri nekaterih članih glavnega odbora razumevanja za težnje trboveljskih vojnih trpinov. Novi odbor namerava sedaj zopet dvigniti zanimanje za idejo vojnega tovarništva, ki je samo na sebi sicer idealno, vendar pa mora članom tudi nekaj nuditi, kar je edino mogoče v »Samopomoči«. To zamisel je imel stari odbor, ki je pa žal ni mogel realizirati, ker so se mu stavljele na pot nepremostljive ovire. Če bo hotel novi odbor z uspehom delovati za koristi svojega članstva, potem bo moral korakati in delovati po že začetih smernicah, ki so edino izraz pravega vojnega tovarništva.

V nedeljo 4. oktobra t. l. ob 9. uri se vrši v dvorani gostilne Forte ustanovni občni zbor novooživljene Zveze bojnikov, skupine Trbovlje, na katerem bodo med drugimi poročali tudi delegati glavnega odbora iz Ljubljane tov.

vojni kurat Bonač, Maličič in Rozina. Priporočamo novemu odboru, da zastavi vse sile, da bo v najkrajšem času izpolnjen vojni spomenik na trgu v Trbovljah, kateremu manjka še okrasitev železnega ogrodja, ki je izpostavljen vremenskim vplivom in rji, ter primerna ograja. V katere notranjost bi se lahko nasadile cvetlice in lepotočno grmičevje. V kratkem se bo sestavil občinski proračun in niti najmanj ne dvomimo, da bo tudi občina uvidela potrebo izpolnitve spomenika, kajti županstvo je pri odkritju spomenik sprejelo v oskrbo, sedaj bo samo potrebno, da novi odbor zveze županstvo, odnosno občinski odbor za to zainteresira. — Seveda se bo moral novi odbor Zveze bojnikov tudi zavedati novega položaja in v tem pravcu tudi usmeriti svoje delovanje.

Nov betonski most čez banovinsko cesto v Zagorju

Pred rudniško separacijo je počela graditi v početku avgusta t. l. tvrdka »Obnova« nov betonski most čez banovinsko cesto in potok Meddijo, ki bo premostil spodaj ležečo rudniško napravo in obenem znatno zrahljal klanec pod trgovino g. Miheliča. Nova rudniška širokotirna proga pod in vstric Cunkarjev bo namreč podaljšana do rudniške restavracije, kjer bo montiran premikajoči most za vagono, ter bi bila vsled tega sedanja cesta za promet neuporabljiva. Pa tudi več ozkih tirov ima speljanih rudnik čez sedanjo cesto, tako iz Kisovca in Kotredže, in je bil prehod zaradi vozičkov večkrat zadržan.

Z novim mostom bodo odstranjene vse te ovire ter se bo vršil vedno naraščajoči promet nemoteno in tudi rudniku bo ustrezno, ker bo odpadlo ono stalno opazovanje na prost prehod čez cesto. Most, ki se zpenja v malem loku okoli 3 metre nad cesto, je že deloma dograjen, kakor tudi nasip ob graščinskem vrtu, ter bo v nekaj tednih izročen javnemu prometu.

H. P.

Ob desetletnici Podmladka Rdečega križa

Ljubljana, 2. oktobra.

Podmladek Rdečega križa kraljevine Jugoslavije je v jubilejnim desetletju svojega obstoja. Ko se je pred desetimi leti priključila dobrodelnemu delu društva Rdečega križa mladina z oživotvortvijo PRK, pač ni mogel nihče z gotovostjo sklepati, da se bo krog mladih prijateljev človekoljubnega Podmladka tako zelo razširil in uvrstil v vseh banovinah naše kraljevine.

Podmladek Rdečega križa je največja mladinska svetovna organizacija, ki šteje preko 11 milijonov članov. Podmladek postoji skorod v prav vseh kulturnih državah zemlje. Združene države ameriške štejejo 6.738.648 pripadnikov, Japonska 865.924, Češkoslovaška 435.641, Sijam 30.503, Kanada 107.864, Avstralija 80.000, Nova Zelandija 1800 itd.

V bogatem procvitu tudi ne zastaja naša država, ki s smotrenimi in vzpodbujajočimi ukrepi širi misel PRK. V ustanovnem šolskem letu 1922-23 je bilo v Jugoslaviji le 32.000 članov, toda se je njih število dvignilo sedaj na 333.988, ki so včlanjeni v 13 oblastih PRK. Beogradska oblast šteje 55.390 Podmladkarjev, zagrebška 60.274 in ljubljanska 29.923. V celoti je organiziranih pri nas 294 srednjih šol in 2926 osnovnih šol v 10.052 razredih. Srednjih in strokovnih šol z organizacijo PRK je v ljubljanski oblasti 50, osnovnih šol 302 z 1286 razrednimi odbori.

Delo Podmladka je izredno širokopotezno, vsestransko, a vselej urejeno tako, da služi z ljubeznijo v pomoč bližnjemu. Vso važnost polaga PRK zdravstvenemu delu, otvarjanju šolskih kuhinj, ki jih je po naših šolah 742, dobrodelnim namenom, rokotvornim in drugim tečajem, dopisovanju s Podmladkarji raznih držav, širjenju svojega tiska, knjižnicam, proslavi miru in matere, nabiranju zdravilnih zelišč in nabiranju vsakovrstnih prispevkov, kadar kličeča beda in zlo.

Tudi v sedanji akciji za pomoč pasivnim kra-

kot izvrstna humanitarna stvar, ki je žela priznanje tudi pri najvišjih državnih funkcijonarijih, tembolj pa prihajajo prav v dobi lakote.

Da človekoljubna namera čim izdatneje uspe je glavni odbor PRK prvi kongres v Beogradu za 27. septembra odpovedal, ker želi, da se vse delo usmeri izključno za pomoč bednim.

Najmlajša srca, združena z našim dijaštvom orjejo bogato pot človečanstva in obče sopomoči v PRK z vidnimi prireditvami.

Akademije, koncerti, javni nastopi, predavanja, igre i. dr. se vršijo po naših šolah pod okriljem PRK, ki je na svojo desetletnico upravičeno lahko ponosen, saj je ustvaril delo in razširil idejo — da nobena organizacija tako. Zraven tega je Podmladek v dobi posurovelosti, materializma, raznih zabod in sebičnosti tako potreben, da bi ga bilo treba takoj ustanoviti, ako bi ga še ne bilo.

Podmladku RK k desetletnici še mnogo uspešnih let!

Občni zbor učiteljskega društva za marenberški okraj

V soboto 26. septembra se je vršil v Prevaljah občni zbor učiteljskega društva za marenberški okraj. Dasiiravno še ni potekla funkcijska doba odboru, vendar se je sklical občni zbor radi likvidacije dosedanjega društva in združitve z mežiškim učiteljskim društvom, da bi tako tvorile obe društvi novoustanovljeno sresko učiteljsko društvo za dravograjski srez v Prevaljah.

V ostalem so se reševale vse tekoče zadeve. orisal društveno delovanje v organizatoričnem kulturnem in gospodarskem pomenu.

Pojasnili je pravila nove organizacije JUU ter apeliral na članstvo, da se izreče za združitev z mežiškim učiteljskim društvom, da bi tako tvorile obe društvi novoustanovljeno sresko učiteljsko društvo.

V osatlem so se reševale vse takoče zadeve.

Tajnik Štohelj Karol je v obširnem poročilu podal delo odbora kakor tudi društveno delovanje. Marenberško učiteljsko društvo je bilo eno najmanjših, vendar pa je zelo aktivno delovalo pri vseh naših stanovskih zadevah. Bilo je vedno v prvih borbenih vrstah, kadar se je šlo za stanovske interese in za zaščito učitelstva.

Blagajničarka gđ. Poharjeva je podala poročilo o stanju blagajne. Blagajna izkazuje aktivo. Po formalnem sklepu je prešla imovina na novoustanovljeno društvo.

Predlog predsednika, da društvo likvidira in da vsi člani korporativno vstopijo v novo ustanovljeno sresko društvo JUU za dravograjski srez s sedežem v Prevaljah, je bil soglasno sprejet.

Ker je imelo isti dan tudi mežiško učiteljsko društvo svoj občni zbor in likvidacijo svojega društva, se je v navzočnosti vseh članov prej njih društev ustanovilo novo sresko učiteljsko društvo.

Po uvodnih formalnostih so sledile volitve novega odbora. Za predsednika je bil izvoljen šolski upravitelj Gallob, za podpredsednika pa učitelj Terčak. V odbor pa so bili izvoljeni: g. Gačnikova, gđ. Vrhovnikova ter gg. Doberšek Stanič in Volmaier.

Ker je okoliš novoustanovljenega društva zelo velik, se sklene, da se bodo vršila zborovanja povečini v centru sresa v Dravogradu ali v Prevaljah, pa tudi v Vuhredu, da se da prilike vsemu članstvu, da se lahko udeleži društvenih zborovanj.

Vače pri Litiji

Cena mesa je pri nas sedaj sledeča: prva vrsta 14 Din, druga 12 Din.

Požar. Pri posestniku Jožefu Juvanciču na Klancu se je v zadnji noči vnela sadna susilnica, katere streha je bila s slamo krita. Škoda je tem večja, ker je zgorelo več mernikov sadja.

Da vsaj nekoliko skupijo za sadje, so pričeli naši kmetovalci kuhati žganje, kateremu se je v zadnjem času skrčila cena od 30 na 10 Din. Tudi tukaj ni izhoda.

Nesreča. Pri sekanju drv se je globoko vsekalo desno roko J. Dolinar, Seliše.

Kakor običajno, tudi letos niso pozabili naši stari čebelarji na sv. Mihaela, podrli so namreč prav lepo število »kranjčev«, ki pa so bolj lahki vsled zadnje vremenske nagajivosti.

Claude Anet:

Arijana

Roman ruske deklice.

58

Konstantin jo je pogledal. Med govorom se je docela razvnela. Neki notranji nemir se ga je počasi polasčal: nevihta se je bližala. Bil pa je tako nepreviden, da ji je ugovarjal. Rekel je:

»Glavno je, da človek ve, kaj hoče. Če hočeš, da te tvoji prijatelji ljubijo, tedaj ti priporočam, da ne pripoveduj vsakomur o radostih, ki si jih užila v naročju njegovega prednika.«

»In zakaj ne?«

»Ker bi jih odbila in bi te zapustili, dekletce.«

»In če hočem, da me vzljubljo v kljub temu in preko vsega tega? — Mislim, da me dobro poznaš, in veš, da ljubim kakor ti tisto, kar je težko dosegljivo, in da se ne bojim nevarnosti. No, in jaz nočem z lažjo dobiti moškega. Kako nizkotno je slepiti moškega, govoriti mu, da nismo prej nikogar ljubile, da je on prvi, ki je odpoljubljal prve vzdihljaje sreče z naših ustnic! Kaj pa vi, ali si štejete tudi v dolžnost uporabljati taka slepila? Ali si mi pripovedoval takšne pripovedke, ko si me spoznal? Zakaj bi se torej jaz tako ponižala? — Jaz hočem, da kdor me

ljubi, naj me vzame, kakršna sem, z vsemi mojimi pogrškami in z vso mojo preteklostjo. In če noče, dobro, pa me naj pusti! Ne solze ne bom potočila za onim, ki me zapusti.«

Zadnje besede je izpregovorila z izzivalnim naglasom, gledajoč Konstantina naravnost v oči in pričakujoč od njega odgovor. Pomolčal je za trenutek, nato pa dejal, hoteč se izogniti odgovoru:

»V tem, kar si povedala, je mnogo sofistike, sofizme pa jaz sovražim. Jaz ne računam s tem, kar bo prišlo čez tritisoč let. Živim v sedanjosti in s svojimi sodobniki. Če me kaka ženska ne more osrečiti, jo pustim, da si poišče drugo. To je veliko bolj preprosto, kakor če bi hotel izpremeniti smer sveta.«

Arijana je prebledela, namršila je obrvi, pogled ji je okamenel.

»Moški je močan, samo ker smo me šibke. Ko bomo nekoč pokazale svojo moč, se bodo vloge zamenjale. Ti me vendar nisi zapustil, dasi...«

»Arijana, prosim te, pustiva to.«

»Ne, razodeniva si odkrito svoje misli. Med nama visi nekaj morečega, nejasnega; končno je treba vse razčistiti brez ozira na posledice. Vedno sem skušala gledati resnici v oči, ti si me pa vedno pri tem oviral. Danes grem do konca, pa pridi karkoli.«

Konstantin je vstal. Stal je pred Ariano, ki ga je sovražno gledala.

»No dobro, zahtevam, da mi poveš, koliko ljubčkov si imela.«

Mlada deklica se je trenutek obotavljala, nato jo je glas zanesel in odgovorila je:

»To hočeš vedeti, dobro, danes se ne izognem odgovoru. Torej poslušaj: Prvi me je imel, ko mi je bilo šestnajst let. Nisem ga ljubila, toda hotela sem spoznati to, o čemer nam vedno ušesa polniho. Drugega dne sem ga zapodila, nisem ga mogla več prenašati. — Drugi? mislila sem, da ga ljubim, pa sem se motila. Bil je tepec, ki mi je padel k nogam in jokalo. — Tretjega poznaš — mala predmestna hiša. Preden sem odpotovala v Moskvo, sem se tolažila v naročju nekega študenta, ki me je oboževal. Tu sem se spoznala z igralcem. Na Silvestrovo — povedala sem ti že, da me je imel ljubimec moje tete. V vlaku, s katerim sem se vračala, se je vlihotapil v moj voz neki mladi častnik, ki me je že dve leti ljubil. Premamili me je za nekaj ur. Nikoli več ga nisem videla potem. Nato si prišel ti, osmi. Tvoje gospostvo traja dlje kakor vseh prejšnjih skupaj. Občuduj svojo moč in solnči se ob svoji slavi. Zdaš veš vse. Če ostaneva še dalje skupaj, nimaš več kaj zvedeti. Odloči se!«

Nastopil je dolgotrajen molk. Konstantin je zakorakal po sobi, si prižgal cigareto, hlastno izpil čašo čaja in rekel končno s hladnim, vlijudnim, utrujenim glasom:

Nov roman!

Nov roman!

Ne prezrite našega novega romana, ki začne jutri izhajati v »JUGOSLOVANU«:

PESNIK IN BANDIT

usode ljudi v senci zakona.

Al Jennings, eden najsilovitejših in najslovitejših razbojnikov Amerike ob koncu prejšnjega stoletja, nam v tem romanu riše pot svojega življenja, polno bede, ponižanja, groze, trpljenja in zločina. Žalitev in krivica sta bili kruh njegove mladosti, revolver in dinamit, roparski napadi na banke ter ekspresne vlake in težki umori so njegov besni, impulzivni odgovor. Čudovite pokrajine Severne in Južne Amerike, prerije in mesta, ki se porajajo v njih, banditski tabori, beznice, palače, aristokratska plesišča, ameriške kaznilnice s svojimi brezštevilnimi, brezimnimi tragedijami — vse to so kraji, skozi katere ženejo Jenningsa, bivšega državnega pravdnika, poznejšega maskevalca in bandita, neznan, nedoumljive črne sile, ki spijo na dnu človeških src in ki vladajo v silnem, neizprosni redu sveta.

Povest, kakršna se je mogla od začetka do konca zgoditi samo v Ameriki.

Tragedija, ki jo je mogel prenesti en sam — Al Jennings, ta človek izredne drznosti in skoraj nadnormalne duševne moči. In kar daje njegovemu avtobiografskemu romanu še posebno vrednost: Al Jennings je pravi umetnik in poet, njegova pripovedovanja so prave literarne mojstrovine.

Roman, ki bo dal vsakemu svoje: človeku, ki je željan senzacije, senzacijo brez primere, in človeku, ki zahteva umetnosti, čist umetniški užitek.

Uredite tako, da boste o pravem času, takoj jutri, v nedeljo 4. oktobra, začeli čitati naš novi roman:

PESNIK IN BANDIT

Gelje

* Seja okoliške občinske uprave. Nocoj ob 20. se bo v občinski posvetovalnici na Bregu vršila javna seja okoliške občinske uprave pod predsedstvom župana g. Mihečiča.

* Rezervni oficirji iz Celja ter bližnje in daljnje okolice se opozarjajo, da se bo v najkrajšem času v Celju ustanovil pododbor Udruženja rezervnih oficirjev, kateremu bodo lahko pristopali.

* Gibanje prebivalstva v preteklem mesecu. V septembru se je v mestu ter v okolici rodilo 37 otrok. Umrlo je 34 oseb, in sicer 1 v mestu, 1 v vojaški bolnici, 20 v javni bolnici, 12 pa v okoliški občini. Poročilo pa se je 10 parov. Število rojstev torej presega število smrti.

* Podružnica Jugoslovanskega šumarskega združenja v Ljubljani bo imela v nedeljo 4. t. m. ob 10.30 svoj redni letni občni zbor v prostorih hotela »Union« v Celju.

* Plačevanje mestnega kuluka olajšano. Na intervencijo Pomočniškega zbora pri Gremiju trgovcev v Celju, je dovolilo mestno načelstvo članom tega zbora odplačevanje kuluka v šestih mesečnih zaporednih obrokih.

* Na šoli Glasbene Matice v Celju se poudarja razen klavirja, violine in solopetja tudi vijoča, celo, kontrabas ter tudi vsa orkestralna pihala, v kolikor je v Celju za pihala učnih moči na razpolago. Dijaštvo, trgovska in obrtna mladina se naj loti tudi ostalih orkestralnih instrumentov! Na Matici je za vse instrumente dovolj učne prilike. Vse tozadevne nasvete daje ob vsakem času ravateljstvo na Slomškovev trgu 10-1.

* Tečajji francoskega jezika. Francoski krožek bo po sklepu občnega zbora v tekočem šolskem letu poleg že objavljenega tečaja za mladino prirejal tri tečaje za odrasle, in sicer 1. začetni učni tečaj, ki se bo vršil predvidoma vsak torek in petek od 18. do 19.; 2. nadaljevalni učni tečaj, ki bo vsak torek in petek od 19.30 do 20.30 in 3. literarno-konverzacijski tečaj vsak ponedeljek in četrtek od 18.15 do 19.15.

* Zdravniška služba pri ambulatoriju ekspoziturne OUZD. G. dr. Dereani je nastopil dopust in do 28. oktobra ne bo ordiniral. V tem času ga nadomešča zdravnik javne bolnice g. dr. Flajs. Glede na to spremembo bodo uradovi zdravniki ordinirali od 5. t. m. dalje po sledečem redu: g. dr. Čerin od 8.30 do 10.30, g. dr. Hočevar od 10.30 do 12.30, g. dr. Flajs od 14. do 16.

* Opozorilo lesnim trgovcem. Sekcija lesnih trgovcev pri Sreskem gremiju trgovcev v Celju opozarja svoje člane, da je italijanska vlada uvedla koncem preteklega tedna za uvoz lesa predložitev certifikatov. S certifikati, ki jih izda Zbornica TOI v Ljubljani, se potrjuje, da je izvožen le- domačega izvora, kar je važno za italijanskega dobavitelja.

* Dirka za prvenstvo Kluba slovenskih kolezarjev se je vršila preteklo nedeljo na progi Celje-Konjice-Celje. Prvi je bil Zupanc Albin, drugi Kajtnar Franc, tretji Inkret Leopold. Izven konkurence je vozil Korošec Slavko. Prvi trije zmagovalci so prejeli lepe nagrade.

Jz Dravske banovine

d Službeni list kraljevske banske uprave Dravske banovine šte. 60 z dne 3. oktobra 1931 ima sledečo vsebino: Zakon o društvih, shodih in posvetih. — Zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino. — Zakon o ureditvi cen sladkorju in sladkorni pesi. — Izprememba v banovinskem proračunu za leto 1931-1932. — Razne objave iz »Službenih novic«.

d Poštna hranilnica kraljevine Jugoslavije objavlja glede na neutemeljene vesti o znižanju obrestne mere za hranilne vloge, da ostane obrestna mera za hranilne vloge pri Poštni hranilnici neizpremenjena in znaša — kot doslej — 6%, 5% in 4%.

d Poštna vest. Pri pošti v Loškem potoku se je 1. oktobra odprl telefonski promet.

d Udruženje narodnih železničarjev, podružnica Zidani most, priredi v nedeljo 4. oktobra ob 4. uri popoldne v hotelu »Triglav« v Sevnici (pri kolodvoru) trgatvev grozdja, združeno s plesom, šaljivo pošto in drugim. Izvoljena bo tudi kraljica trgatve grozdja, ki prejme krasno darilo. Vstopnina 5 Din za osebo. Čisti dobiček je namenjen bolnim železničarjem. — Odbor.

d Slavko Ostere je izmed novodobnih slovenskih skladateljev brezdvoma najbolj plodovit. Njegova dela so na repertoarju naše opere, kjer se bodo še ta mesec, izvajale tri njegove operne novitete — enodejanke, srečamo ga pa tudi skoro na vseh koncertnih programih zadnjih let. Za Ruplov koncert je napisal novo skladbo: Fantazija za gosli in klavir, ki ima trodelno obliko. Prvi in zadnji del imata počasen tempo, sreda pa je hitra, živahna. Fantazija katere trije stavki slede brez odmora, se prvič javno izvajajo. Poleg tega igra g. Rupel še Bacha, Tartinija, Wienavskega in druge.

d Posestnikom ob Črnovcu. Podpisani Glavni odbor vodne zadruge za obdelovanje Ljubljanskega barja v Ljubljani opozarja ponovno na razglas z dne 16. julij 1930 odnosno z dne 11. aprila 1931 prizadete posestnike zemljišč ob glavnem odvodniku »Črnovcu« v območju občine mesta Ljubljane, Vič, Dobrova, Brezovica in Log, da izsekajo in iztrebijo strugo glavnega odvodnika Črnovca proti temu, da si obdrže posekani les, najkasneje do 10. oktobra 1931, ker bo dal Glavni odbor po tem terminu izčistiti strugo in odprodal pridobljeni les, stroške pa predpisal posestnikom mejašem. 2214

d SPD, osrednji odbor v Ljubljani, opozarja planince na predavanje s skioptičnimi slikami, ki ga priredi v torek 6. oktobra ob 21. uri Zveza kulturnih društev v dvorani Kazine. Predaval bo znani turist in fotoamater g. Cveto Svigelj.

Oblike in klobuke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich. 398—3

d Šlager, izposojevalnica gramofonskih plošč in gramofonov, se je preselila iz Vegove ulice na Aleksandrovo cesto 5, vhod skozi vežo, desno. Najnovejši šlagerji in drugi komadi so vam za malenkostno ceno vedno na razpolago. 2158

d Zahteva našega časa je vedno in vedno največja sposobnost. Tudi Vi jo morate imeti, ako nočete podleči v današnji borbi za obstanek. Najboljši pomočnik za to je prava, nepotvorjena zrna kava. Dnevno uživanje kave vam bo dalo moči, ki vam je potrebna. Kava, zmešana z mlekom, je dobra in tečna hrana. Kvalitetne kave so znane mešanice trdke Julio Meinl. 1918

d Gad v oktobru na ulici. V sredo so opazili mimoidoči v Liti na Glavnem trgu, pred hišo, kjer stanuje g. Tiran, urar, kačo, ki je ležala zvit v klopčič in ki je nato silila na toplo, t. j. v hišo. Poklicali so g. Tirana, ki je kačo ubil. Najbrže je kačo toplo vreme spravilo na svetlo.

d Svojega gospodarja je okradel, 18-letni hlapec Janez Dolinar, nestalnega bivališča, je odpeljal svojemu gospodarju, pekovskemu mojstru Josipu Šuligoju na Brezovici št. 16, staro moško kolo, vredno 500 Din, 1 nahrbtnik, koš, okoli 50 belih štruc in suknjič v skupni vrednosti 685 dinarjev in nato neznanom pobegnil. Za Dolinarjem je uvedeno zasledovanje.

d Vlom v Dobljčah. 24-letni delavec Martin Junko je vlomil v hišo posestnice Ane Sauerjeve v Dobljčah in ukradel en star vojaški nahrbtnik, en par črnih ukradenih sandal, več kosov perila in obleke v skupni vrednosti 780 Din in po izvršeni tatvini neznanom odšel.

d Še ena tatvina na deželi. Ernest Vatovec, star 35—40 let, italijanski državljan, zelo zgančnega obraza, na levo nogo šepast, je ukradel svojemu gospodarju Lovru Balohu na Jese-nicah, kjer je bil zaposlen kot hlapec, rjav usnjat suknjič in ene gozjerice na škodo Minke Balohove. Škoda znaša 700 Din.

Filmski operaterji kot čudodelni zdravniki

Dva filmska operaterja sta vztrajno živela dolgo časa v deželi Eskimov, da bi filmala običaje prebivalcev. Ker so pa Eskimi nezaupljivi, sta morala uporabiti zvijače, da sta premagala strah pred kamero. Ko so postali prebivalci bolj zaupljivi, so smatrali tujce kot »medicince«, od katerih so »pa tudi zahtevali zdravljenje. K sreči sta imela v zalogi Aspirin-tablete, ki pri prehlajenju, influenci, gripi, revmatizmu itd. vedno pomagajo. Tako sta olajšala marsikatero bolečino, pridobila sta si hitro zaupanje Eskimov in z bogato zbirko sta se povrnila v svojo domovino.

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal v Ljubljani barometer 768.4, termometer 6.9, relativna laga 90%, tiho, megla. V Mariboru je kazal barometer 766.9, termometer 6.6, relativna vlaga 94%, tiho, oblačnost 6. Vsa opazovanja ob 7. uri zjutraj. Najvišja temperatura je bila včeraj v Ljubljani 15.8 (4.8), Mariboru 12.8 (4.7) Zagrebu 18.8 (7.2), Beogradu 18.3 (4.6), Sarajevu 15.2 (0.8), Skoplju 17.9 (1.2), Kumboru 19.4, Splitu 20.2, Rabu 20.8. V oklepajih je označena najnižja temperatura.

Ljubljana

Sobota, 3. oktobra 1931: Kandid. Pravoslavni, 20. septembra: Trof. S. i. D.

Nočno službo imata lekarni Sušnik na Marjinem trgu in Kuralet na Gosposvetski cesti.

* Lutkovni odsek Ljubljanskega Sokola igra v nedeljo 4. oktobra veseloigro v treh dejanjih »Gašperček Zmagovalec«. Začetek točno ob 16. uri v Narodnem domu, vhod z Blejweisove ceste.

* I. simfonični koncert opernega orkestra in orkestra Orkestralnega društva Glasbene Matice, pod vodstvom dirigenta L. M. Škerjanca, bo v ponedeljek 12. t. m. ob 20. uri v Unionski dvorani.

* Učni tečajji Trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Trgovsko društvo »Merkur« name-rava prirediti večerne učne tečaje, ki se bodo vršili ob delavnikih od 19. do 21. ure. Ti tečajji so določeni za knjigovodstvo, stenografijo slovensko in nemško, laški in nemški jezik. Tečajji se otvorijo pod pogojem, da se prijavi za posamezne predmete zadostne število udeležencev. Kdor želi obiskovati take tečaje, naj se prijavi v društveni pisarni v času od 10. do 12. ure od pol 15. do 17. (Gregorčičeva ul. 27 pritrilje, Trgovski dom).

* Esperantski tečaj priredi letos Stokovna komisija za Slovenijo. Pouk se začne 15. oktobra t. l. Ker je mednarodni jezik esperanto jezik bodočnosti, se vabi delavstvo, da se vpiše v ta tečaj.

* Plesne vaje godbe »Zarjek« bodo odslej vsako nedeljo od 14. ure naprej v dvorani Delavske zbornice, Miklošičeva cesta. Učitelj g. Košiček. Otvoritev vaj je v nedeljo 4. oktobra.

* Preureditvena dela v našem opernem gledališču se bližajo koncu, tako da bo operna sezona prihodnji teden otvorenja. Kakor fasada, tako so dobili tudi notranji prostori našega opernega gledališča novo lice, ki jako lepo učinkuje, čeprav niso vsa dela, kakor so bila prvotno namenjena, izvršena. To pa vsled poznega časa in ker je otvoritev sezone nujna. Predvsem opozarjamo na to, da so odstranjene balkonske lože ter bodo postavljeni mesto njih v treh vrstah balkonski sedeži. Tako dobi balkon več kot polovico novih sedežev in cene posameznih vrst na balkonu in galeriji se bodo nekoliko znižale, samo zato, da se poset predstav še bolj omogoči širšim plastem gledaliških prijateljev. Dan otvoritvene predstave javimo začetkom tedna.

* Prostovoljna sodna dražba. 12. oktobra t. l. ob 15. uri se bo prodajalo stavbno parcelo na Kodeljevem v bližini gostilne Bricej. Več je razvidno iz razloga, ki je nabit na deski mestnega načelstva in na mestni deski v Sp. Šiški ter pri Okrajnem sodišču, soba št. 37.

* Iz bolnišnice. 12-letni pastir Anton Miklavčič iz Sela pri Šumberku je na paši tako nesrečno padel na tla, da si je zabodel trsko v deknjo oko. — 9-letnemu hišarjevemu sinu Slavku Piškurju iz Mačjega dola pri Veliki Loki je poškodovala slamoreznicna desno roko. Oba poškodovanca so prepeljali z rešilnim vozom v splošno bolnico.

* MOTOH kava dnevno sveža! Kličite telefon 2577! 1470

* Dve nezgodi na Celovski cesti. Joško M., stanujoč ob Poti na Rožnik, je prijavil policiji, da je vozil z osebnim avtomobilom po Celovski cesti proti mestu. Na Celovski cesti pri hiši št. 57 je zavozil v izkop na tramvajskem tiru, kar je imelo za posledico, da sta se mu raztrgala 2 zračni cevi, da ima 250 Din škode. — Slično nezgodo je prijavil policiji tudi trgovski zastopnik Ignac Dolenc, ki je vozil s tovornim avtomobilom proti mestu in je na Celovski cesti pred hišo št. 63 zavozil v izkop. Raztrgala se mu je zračna cev in poškodovali dve peresi, da ima 500 Din škode.

* Rop si je izmisila. Policija je aretirala neko Heleno Hepki, doma nekje z Dolenjskega, radi vlačugarstva. Pri aretaciji je izjavila, da ji je neki moški ukradel 60 Din. Podala je tudi natančen opis tega moškega, ker ni pričakovala, da ga utegne policija izslediti. Konfrontirana z njim, je morala priznati, da si je rop gladko izmislila. Dotično noč, ko je bila okradena, kakor je trdila, je prenočevala na periferiji v moški družji. Preiskava je dognala, da je Hepkijeva lahkomišljena mladenka, nagnjena k vlačugarstvu in tajni prostituciji.

* Kolo ukraden. Hlapcu Antonu Kopaču, stanujočemu na Gasilski cesti št. 7, je bilo na dvorišču neke gostilne na Gasilski cesti ukraden kolo, vredno 700—800 Din.

Maribor

m Odlikovanje učiteljev. Včeraj dopoldne je okrajni šolski nadzornik g. Ivan Tomažič v svojih službenih prostorih izročil odlikovanja reda Sv. Save V. stopnje aktivnim in vpokojenim učiteljem gg. Hinku Karničniku, šolski upravitelji Amaliji Vobičevi, oboje iz Maribora, vpokojenima šolskima upraviteljima Josipu Purkhartu in Francu Lorberju.

m Razpis službe. Pri tukajšnji podružnici borze dela je razpisana služba služitelja za mesečno plačo 1000 Din. Nastop službe 1. novembra t. l. Prosnje je treba nasloviti na predstojništvo upravnega odbora Borze dela v Ljubljani, Čopova ul. 1.

m Dve sokolski prireditvi. Jutri, v nedeljo popoldne bosta v okolici dve sokolski prireditvi, in sicer v Limbušu in na Spodnji Poljskavi. Prireditve v Limbušu bo posetilo vse Sokolstvo iz okolice Maribora, ono na Spodnji Poljskavi, kjer bo tudi javen telovadni nastop, pa iz okolice Pragerskega in Slovenske Bistrice.

m Danes veliki oratorski koncert »Samson« v veliki Unionski dvorani z začetkom točno ob 20. uri. Izvaja ga Nar. železničarsko glasbeno društvo »Sloga« iz Ljubljane ter solisti-umetniki: ga. Lovšetova, ga. Škerlj-Medvedova, gg. Gostlič in Rus. Ta koncert, o čegar izvajanju se je že drugod vsa kritika nadvse laskavo izrazila in ki je pri nas zbudil mnogo zanimanja, je velike, neprecenljive klasične vrednosti. Vsebinska oratorija in vstopnice po običajnih koncertnih cenah v predprodaji v trgovinah Brinik in Höfer, zvečer pa pred koncertno dvorano.

m Vhod v gledališče. Opozarjamo obiskovalce gledališča, da je letos vhod določen samo s Slomškovega trga skozi vežo. Vrata v Gledališki ulici so se zaprla, da bi preprečili prepih, ki je v prejšnjih letih povzročil mnogo prehladov. Vse predprostorje je tudi na novo poslikano.

m Prlekija na odru. Danes v soboto, 3. oktobra bo druga premijera v letošnji sezoni. V režiji ljubljanskega režiserja in pisatelja Bratka Krefta se bo vprizorila Anzenbergerjeva kmečka komedija s petjem »Slaba vest«. Režiser je prestavil zanimivo dejanje te komedije v Prlekijo ter napravil s tem v domači dramski literaturi prvi polizkus postaviti na oder našo štajersko pokrajino z vsemi njenimi značilnostmi. (Govorica, kmečka hiša, vno-gradi, klopoteč, prleške pevske točke itd.) Vse-kakor se obeta zanimiv in v prvi vrsti domač večer, na kar posebno opozarjamo.

m Rodoljub iz Amerike. Dramski odsek Sokolskega društva Maribor I. vprizori danes, v soboto, dne 3. t. m. v telovadnici inženirske podčastniške šole kralja Petra I. (kadetnica) izredno zabavno veseloigro s petjem »Rodoljub iz Amerike«. Po predstavi bo zabavni večer. Pričetek ob 20. uri.

m Vabilo. Vabimo občane občine Pobrežje na sestanek, ki bo jutri, v nedeljo, 4. t. m. ob 15. uri v dvorani g. Renčija na Pobrežju. Svrha sestanka je skupno posvetovanje o bližnjih volitvah v narodno skupščino. — Zupanstvo.

m Sportne prireditve v nedeljo. Ob 10. uri dopoldne bo na igrišču Maribora prijateljska tekma med SK Železničarjem, mladino in I. SSK Mariborom, mladino. Popoldne ob 14.15 bo na Rapidovem igrišču prvenstvena tekma med SK Rapidom I. in SK Železničarjem II. Sodil bo g. Bizjak. Ob 15.30 bo pa tudi na Rapidovem igrišču prvenstvena tekma med SK Muro (Murska Sobota) in SK Svobodo. Sodil bo g. Bergant.

m Velika invalidska tombola. Opozarjamo vso mariborsko javnost na jutrišnjo dobrodelno tombolo vojnih invalidov ob 14.30 na Trgu svobode. Čisti dobiček je namenjen za podporo najpotrebnejšim žrtvam svetovne vojne.

m S trga za ribe. Na včerajšnjem trgu je bilo zelo veliko morskih rib. Prodajale so se: sardele po 18 Din, ocače po 24 Din, molli po 32 Din, tune po 24 Din, palanide po 24 Din in morski raki po 28 Din kilogram.

m Smrt. V Melju je umrl gostilničar Anton Pristavec, star 46 let. Pogreb pokojnika je bil včeraj popoldne. Blag mu spomin! Preostali naša sožalje.

m Težka nesreča. V četrtek popoldne se je dogodila na stavbišči nove palače Hranilnice Dravske banovine na oglu Slovenske in Gosposke ulice težka nesreča. V drugem nadstropju se je preko ograje zvrnil zaboj z malto in padel na glavo 27-letnemu delavcu Josipu Stadlerju iz Bakoncev v Prekmurju. Zaboj je Stadlerja pobil na tla in ga tako poškodoval, da se je onesvestil. V nezavesti so ga z reševalnim avtom prepeljali v bolnico. Njegovo stanje je še vedno nevarno.

m Policijska kronika. V četrtek je tukajšnja policija izvršila štiri aretacije: k »Grofu« so morale tri mladenke radi tajne prostitucije in Josip K. radi žalitve Velikanstva. Prijav je policija prejela 16.

Uboj v Razvanju

V četrtek zvečer so se v neki hiši v Razvanju zbrali domači in sosedje k luččenju koruze. Kakor je na vaseh pač navada. Bilo je tam tudi več domačih fantov, med katerimi se je zaradi zavzete mošta in deklet začel prepir in pretep, v katerem je nekdo sunil pri Kobiju uslužbenega kolarja Feliksa Pukla iz gornjih Hoč v hrbet in ga smrtonovno ranil. Pozvali so sicer takoj reševalni avto, ki pa je prišel prepozno. Pukl je med tem že umrl. Orožništvo je takoj uvedlo preiskavo in nekatere fante že aretiralo.

Veržej

Semenj, ki se je vršil v torek, je bil še precej dobro obiskan. Posebno živahno vrvenje je bilo opaziti na živinskem sejmu. Prignane je bilo mnogo živine, po kateri je bilo precejšnje povpraševanje. Bilo je sklenjenih več kupčij. Cene kravam so bile 1 do 2 Din, bikom pa 4 Din. V splošnem se je pa precej občutila splošna gospodarska kriza.

Požar. V ponedeljek popoldne je začelo goriti pri posestniku I. Kosi v Iljaševcih. Pogorel je skedenj z vso slamo in krmo. Sosedne zgradbe so rešili gasilci, ki so prihiteli hitro na kraj nesreče. Vzrok požara ni znan. Škoda je v precejšnji meri krita z zavarovalnino.

Vlom. Ko je bil trgovec g. Andrej Herič od 19. do 20. ure odsoten, so mu sosedaj neznanzi zlikovci vlomili v njegovo trgovino v Bunčanih ter odnesli obleko, cigarete, precej galanterijskega blaga in 2000 Din v gotovini. Orožniki so sicer aretirali dva osumljenca, ki so jih po morali radi nezadostnih dokazov zopet izpustili.

Lov. Letos so zelo zgodaj priletele divje rabe in se naselile po naših potokih, kar stari ljudje smatrajo kot dokaz bližajoče se hude zime. Lovci jih že prav pridno zalezujejo.

Ivan in Marija Rančigaj — zlatoporočenca

Zagorje, 2. oktobra.

Danes je preteklo 50 let, ko sta stopila iz lju-bezni v zakonski stan g. Ivan Rančigaj, rojen 30. okt. 1855 v Pečah pri Moravčah, in njegova družica, ga. Marija Kurnik, rojena 9. sept. 1860 v Hrastniku. Da »življenje ni praznik, temveč delavni dan«, sta izkusila zlatoporočenca

obilno. Ivan, ki se je bojeval za okupacije Bosne in Hercegovine pri Jajcu in Livnu in se je vrnil zdrav, je vstopil pri rudniku v službo, kjer je vztrajal pri napornem jamskem delu celih 46 let.

Vso svojo skrb in pažnjo sta posvetila vzgoji svoje obilne družine — imela sta namreč 7 sinov in 5 hčerk. Svetovne vojne se je udeležilo vseh 7 sinov, ki so dosegli deloma šarže do štabnega narednika. Danes zavzemajo otroci ugledna mesta in je sin Robert trgovec, gostilničar in posestnik v Toplicah pri Zagorju, Joško trgovec v Ormožu, Pavel in Ivan sta rudniška paznika v Srbiji, Stanislav je strojnik v Nišu in Niko mizarski pomočnik na Jesenicah. Hčerka Ana je poročena doma in Poldi je poročena na Francoskem.

50 let sta zlatoporočenca prenašala složno težavo vsakdanjega življenja in le oni stariši, ki so imeli več sinov hkrati v vojni, razumejo bol in skrb naših zlatoporočencev. Vendar ju peza let in dnevne skrbi niso upognile. Še danes sta let in zdrava ter se veselita s svojimi otroci današnjega praznika, h kateremu jima čestitamo tudi mi z željo, da bi dočkala čila in zdrava še dijamentne poroke.

Strašna nesreča 3-letnega otroka

Litija, 30. septembra.

Vsem izletnikom in posetnikom Sv. Gore je poznano prijazno naselje Široka Set, kjer uspeva še precej dobro gozdičje. Včeraj so ga obirali pri posestniku L. Tudi 3-letna Fanika je posnemala obiralec; pristavila je majhno stoličico in obirala. Do tu se ni nič hudega! Zal pa imajo pri sosedu hudega psa, ki je sicer priklenjen. Iz neznanega vzroka pa se je pes odtrgal in planil nad otroka. Domači so sicer takoj priskočili na pomoč, pa je bilo že prepozno. Pes je strgal dekletu polovico kože z glave. Bila je kakor skalpirana. Grozen je bil pogled na uboga otroka, ki so se mu videle kar kosti. Zdravnik dr. Ukmar je odredil, da so hudo poškodovanega otroka takoj odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

Od doma pobegnil

Novo mesto, 2. oktobra.

V sredo okoli enajstih ponoči se je zgledil na novomeški stražnici neki visokošolec, ki je opozoril tam službujočega mestnega stražnika, da se po Florjanovem trgu potika ves premražen deček in ne ve ne kod ne kam. Stražnik je dečka res našel ter ga odpeljal na stražnico, kjer je 12letni Francek izpovedal, da je prišel z večernim vlakom »slepo« iz Ljubljane. Deček je učenec I. razreda na eni izmed meščanskih šol v Ljubljani, po rodu in domu ljubljčan. Razrednik mu je radi nekaterih pogrškov vpisal v dijaško knjižico strog opomin, ki bi ga bil moral podpisati dečkov oče. Tega se je fant tako prestrašil, da je sklenil dati domu slovo in pobegniti k teti v Belo cerkev pri Novem mestu. Ves popoldne je taval okrog, zvečer pa vstopil na dolenski vlak. Seveda brez voznega listka. Skril se je v stranišče. Ko je sprevodnik klical, naj gre ven, je dejal, da kmalu, in tudi povedal, da se pelje v Novo mesto. Kasneje se je pomešal med številne potnike in tako srečno dosegel Novo mesto ob desetih zvečer. Prezelen in lačen je taval po mestnih ulicah in le sreča, da je prišel v roke stražniku, kateremu je skesan povedal vso zgodbo, kot tudi to, da od zjutraj že ni ničesar vžil. Pri sebi je imel le aktovko s šolskimi knjigami. Usmiljeni stražnik ga je po možnosti pogostil, mu dal prenočišče, naslednje jutro mu je kupil še zajutek, popoldne pa je odšel mladi begunec z eskorto spet v Ljubljano. Raje bi bil šel kar peš v Belo cerkev. Pa bo že bolje tako zanj.

Št. Jurij ob južni železnici

Otvoritev posojilniškega doma na Ponikvi. V nedeljo 4. oktobra bo slovesna otvoritev novega posojilniškega doma. Četrto stoletja uspešnega dela v korist domačemu gospodarstvu je rečilo misel zgraditi si lasten dom. V nabitju je tudi prizidek društvene dvorane, kar bo uresničeno najbrž že drugo leto.

Novi poslovni prostori Kmečke hranilnice in posojilnice. Kmečka hranilnica in posojilnica v Sv. Jurju že posluje v novih prostorih v lastni letos kupljeni in popolnoma prenovljeni hiši poleg pošte.

Nesreča. 66-letna prevzitarica Marija Stante je padla z lestve in se težko poškodovala. Prebeljana je bila v celjsko bolnico.

Jesenice — mesto nesreč

Ne mine dan brez nesreče — Največ se jih pripeti v tovarnah Kranjske industrijske družbe

Jesenice, 2. oktobra.

Menda je malo krajev takih, da se zgodi dnevno toliko nesreč, kot se jih pripeti pri nas. Ne mine dan, da ne bi bilo nesreče manjše ali večje, pa tudi hude nesreče niso redke. Posebno v zadnjih tednih se dogodijo kak dan kar tri težke nesreče. Tako nesrečen dan je bila sredo.

Najprej se je ponesrečil tovarniški delavec Zupan Ivan, poročen in star 43 let. Doma iz Zasipa v občini Gorje je zaposlen v tovarni Kranjske industrijske družbe na Blejski Dobravi. V sredo okrog poldneva pa mu je padla na desno nogo sila težka elektivola in mu zlomila nogo v členku.

Popoldne istega dne pa se je pripetila težka nesreča v Podmežaklju. Petletni otrok Drago, sin tovarniškega delavca Kolenca, se je igral s sosedovo deklico. Med igranjem sta vlekla neko kljuko vsak v svojo smer. Deklica je spustila in deček pa je radi tega padel vznak v lonec luga, ki ga je mati rabila za kuhanje perila. Deček je zadobil močne opekline po

hrbtu, nogah in rokah. Težko poškodovanemu otroku je nudil g. dr. Kogoj, tukajšnji okrožni zdravnik, prvo pomoč, nakar je odredil prevoz v bolnico Bratovske skladišnice na Javorniku.

Ponoči okrog 11. ure pa se je pripetila v tovarni KID na Javorniku tretja nesreča, katere žrtev je postal 22-letni tovarniški delavec Močnik Ciril, samski in doma z Javornika. Pri delu mu je padla težka plošča na levo nogo in mu jo zlomila. Zlomljenje kosti bo bržkone precej komplicirano.

Vse te ponesrečene so prepeljali v bolnico na Javorniku, kjer bodo morali ostati dalj časa v bolniški postelji, vendar je upati, da se bodo iztekle vse tri nesreče brez zlih posledic, če ne nastopijo morebitne komplikacije.

Poleg teh treh težkih nesreč je bilo še več manjših opeklin, udarcev in podobnega. Delavec v tovarni na Javorniku, Pirk po imenu, pa se je v sredo zvečer ponesrečil s kolesom, vendar so poškodbe lahkega značaja. Bolnik se leži tudi v bolnici Bratovske skladišnice na Javorniku.

Nevaren zločinec prijet

»Dolenjski« vlomilec prijet — Izdalo ga je vlomilsko orodje in sledovi čevljev — Pred leti je bil že obsojen na smrt!

Trebnje, 1. oktobra.

Kakor je »Jugoslovanc« že večer poročal, se je izvršil v Trebnjem drzen vlom, ki je vzbudil splošno ogorčenje občanov. Vlomilec je vlomil v hotel g. Ignaca Bukoveca in si prisvojil znaten plen v gotovini. Vlom je bil osumljen neki neznanec, ki je prenočeval v hotelu, in ki je bil sploh sumljivega vedenja.

Po vestnem zasledovanju orožništva v Trebnjem se je neznanec posrečilo izslediti še istega dne. Aretiran je bil na Ponikvah pri Trebnjem, kjer je užival s svojo ženo plen pretekle noči.

Vlomilec je že star znanec vseh tukajšnjih sodišč, saj je bil že ponovno obsojen radi vlov-

mov in tatvin. Piše se Peter Mavrin, rodom iz Sv. Štefana, srez Celje. Sam je izjavil, da je bil že na smrt obsojen, vendar je pa imel srečo, da je bil pomiloščen. Varnostne oblasti so ga že dolgo zasledovale in iskale širom Slovenije. To pot v Trebnjem se je pa vendar ujel.

Vlom je dolgo tajil, ker so se pa nabrali tako obsežni dokazi proti njemu, je moral zločin priznati. Izročili so ga tukajšnjemu sodišču. Izdalo ga je predvsem vlomilsko orodje in pa sledovi njegovih rjavih čevljev, ki jih je pustil za seboj, ko se je splazil skozi okno stranišča v vežo hotela.

Pluj

p Težka nezgoda. Marija Napast, posestnica v Pleterji, občina Sv. Lovrenc na Dravskem polju, je pri nakladanju koruze padla z voza in se pri padcu tako težko poškodovala, da so jo morali prepeljati v bolnico z rešilnim avtom požarne brambre. Zlomljene ima 3 rebra in ima tudi notranje poškodbe.

p Oddaja prevažanja pošte. Dravska direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani oddaja v zakup prevažanje pošte na progi Ptuj—Sv. Vid v Halozah—Bukovci—Ptuj po enkrat na dan za dobo enega leta, počenši od 1. novembra 1931. Javna ustna pogajanja z draženjem pred posebno komisijo bodo 10. t. m. v pisarni mestnega načelstva v Ptuj. Ponudniki se bodo sprejemali ta dan od 10. ure naprej.

p Odmera zgradarine. Davčna uprava v Ptuj pozivlja davčne obvezance na vložitev prijav za odmero zgradarine za leto 1932. Za zgradbo, ki je zavezana plačevanju zgradarine, se mora vložiti prijava najdalje do 31. t. m. pri davčni upravi. — Natančnejša navodila so razvidna iz tozadevnega razglašja.

p Izlet novinarjev v Vurberg. Mariborski novinarski klub je napravil 30. t. m. izlet v Vurberg, da si ogleda znameniti grad, last grofa Herbersteina in sanatorij Ruskega rdečega križa. Goste je pozdravil primarij g. dr. Okolokulek, ki jim je razkazoval znamenitosti gradu in naprave sanatorija. Novinarji so se ogledali tudi pri župniku g. Koklju in jo končno mahnil v graščinsko klet, kjer jim je upravitelj g. Kegl ponudil dobro kapljico. Skupna večerja je bila v restavraciji Kostanješek pri Sv. Martinu, kjer se je razvila zelo živahna domača zabava. Novinarji so se vrnili z avtobusom v Maribor ob 23. uri veseli in zadovoljni z obljubo, da še pridejo.

Poljčane

Smrtna kosa. Umrl je v ponedeljek v visoki starosti 72 let gospod Anton Schwellz. Rodom ljubljčan, se je naselil v poznějšíh letih v Poljčanah, kjer je bival nad 30 let, do svoje smrti. Bolehal je že dalje časa, dokler ga ni končno Bog poklical k sebi. Pogreba, ki je bil v sredo ob 15. uri, so se udeležili korporativno tudi tukajšnji gasilci in drugi njegovi prijatelji in znanci. Naj sladko počiva!

Trgatev grozdja je z zadnjimi toplejšimi dnevi pri nas dosegla višek, le nekateri, ki jim je res do prvovrstne vinske kapljice, bodo z branjem še počakali do prve polovice oktobra.

Izvoz jabolk. Nešteto voz jabolk, odbranih, se je danes v sredo drenjalo na Baumannovem dvorišču, čakajoč nadaljne odpreme. Cena se suče v višini 1.25 Din, 1.75 do 2 Din ter je v primeri s prejšnjo pred mesecem dni poskočila za 0.50—1.75 Din.

Surov napad. V Stranicaš so pred nekaj dnevi na cesti napadli neki fantje 15-letnega dninarja Podpečana Rudolfa. Z nožem so mu prerežali nos ter mu izbili dva zoba. Podpečana so prepeljali v celjsko javno bolnico.

Litija

Vpisovanje v obrtno nadaljevalno šolo bo jutri v nedeljo 4. oktobra od 8. do 12. Stari učenci naj prinesejo k vpisu zadnje spričevalo obrt. nad. šole, novi pa odposlano osnovno šolo in učno pogodbo. Vpisnina znaša 50 Din.

Nevaren padec z jablane. Prišel je čas obiranja sadja in nesreče so zopet na dnevnem redu. Včeraj so obirali tudi pri posestniku Jelničarju v Kresnicah. Pomagala je tudi gdč. F. Jelničar, uradnica v litijski predilnici. Po nesreči je padla iz jablane in si zlomila nogo v členku in izpahnila roko v komolecu. Ostala je po pomoči dr. Ukmarja v domači oskrbi.

Poizkušen samomor in žalosten konec velikega merjasca

Kamnik, 2. oktobra.

V četrtek nekako ob četrty uri zjutraj je stražnik Bonačeve elektrarne na Duplici pri Kamniku g. Joško Ničman kakor običajno hotel očistiti grablje pred turbinami, na katerih se ponoči nabere precejšnja množina trave in listja. Ko se je približal grabljam, je začul iz vode čudno kruljenje in ko je natančneje pogledal, je v svoje veliko začudenje videl kobacati po vodi divjega merjasca ki je zamaš skušal

zda. Na eni strani in drugi strani pobegniti iz globokega prekopa. Včasih se mu je posrečilo, da se je vzpel po strmi betonski steni, pa je vedno zdrsl nazaj v vodo.

Strojnik Ničman je poklical iz elektrarne svojega tovariša g. Debeveca, ki je prihitel s sekuro, da pomaga pokončati nevarno zver, ki se je čimdalje obupneje zaganjala proti bregu. G. Ničman ga je najprej štirikrat pogodil z revolverjem, toda zver s tem še ni bila ugnana. Oddal je nanjo še 2 strela, g. Debevec pa jo je zaznamoval s sekuro po glavi in šele sedaj je žival smrtno zadeta izginila v globoki vodi tik ob grabljah, od koder je seveda niso mogli potegniti iz vode. Vodni tok je odnesel merjasca naprej in šele pred grabljami v tovarni pohoštvu Remec & Co. so ga potegnili na suho.

Strojnika sta seveda mislila, da je sedaj redka zverina, katero sta pobila, njuna last, toda podnajemnik lovišča jo je zahteval zase, lastnik lovišča pa tudi zase. Merjasec je nekaj časa ležal pred Bonačevo elektrarno, pozneje pa so ga prepeljali v znano gostilno pri Škofici, kamor so celo popoldne hodili ljudje od blizu in daleč gledat redek lovski plen.

Merjasec je bil prav čeden eksemplar, precej nad 100 kg težak in po izjavah nekaterih lovcev nad 2 leti star. Toda popoldne je merjasec zopet menjal svojega gospodarja in odpeljal so ga k lastniku lovišča v Souvanovo graščino v Volčji potok.

Ubiti merjasec je bil že dalj časa strah nekaterih vasi v okolici Kamnika. Opazili so ga na več krajih in povsod je napravil veliko škodo na poljih in vrtovih. Najdalje se je menda mudil v okolici Tunjic, kjer je strašno pustošil polja. Samo enemu posestniku je napravil na kruzni in krompirju več tisoč Din škode. Uničil mu je skoro vse letošnji pridelek. Kmetje so ga zamaš zasledovali in preganjali, lovci so ga hodili čakati, toda merjasec se jim je vedno spretno izmuznil, da mu niso mogli do živega. V sredi septembra pa se je merjasec naveličal Tunjic in se preselil v Palovče, kjer je zopet gospodaril po poljih in delal škodo revnim posestnikom. Zadne čase so ga večkrat zasledili v gozdovih za Souvanovo graščino. Tudi tu so bili lovci proti njemu brez moči.

V noči od srede na četrtek pa si je merjasec gotovo hotel nekoliko približe ogledati prelepo kamniško okolico, ali pa preiti na menško stran. Prebredel je Bistrico in ko je hotel prebresti tudi kanal, ki pelje v Bonačovo električno centralo, ga je deroč tok odnesel naprej proti grabljam. Iz kanala merjasec seveda ni mogel priti, ker je ta na obeh straneh obzidan. Celu plavači prav težko pridejo ob straneh iz vode.

Tako se je merjasec, ki se je dolgo časa umikal pred preganjalci in lovci, slednjič sam ujel v past, kjer ga je končal revolverjski strel in udarec s sekuro.

Naša slika nam prikazuje g. Ničmana (z revolverjem) in g. Debeveca (s sekuro) z redkim lovskim plenom. Marsikateri lovec bi se seveda rad postavil s takim plenom in nekateri lovec so celo očitali obema, zakaj nista poklicala njih na pomoč, češ, da onadva nimata pravice streljati v tujem revirju. Kmetje pa so jima hvaležni, da sta spravila s sveta zver, ki jim je napravila toliko škode.

Čudno se zdi vsakemu, odkod je prišel merjasec v kamniško okolico, v kateri je žival take vrste še bolj redka kot medved ali pa volk. Lovci trdijo, da ga je najbrž kak starejši merjasec pregnal od črede, da je sedaj sam blodi naokrog. Nekateri pa hudomušno pristavljajo, da je najbrž iz osamelosti hotel izvršiti samomor v vodi, da bi se s tem maščeval nad lovci, ki ga niso mogli ustreliti. Sodiijo, da se je merjasec priklatil iz Ramšice nad Mengšem, kjer se baže potika cela čreda teh živali.

Trebnje

Čigavo je kolo? Pretekli teden je zaplenila žandarmerijska patrila iz Trebnjega moško kolo znamke »Starkenburger« št. 313842. Kolo, ki je dobro ohranjeno, je prodal neki neznanec iz Jesenic nekemu tukajšnjemu domačinu. Ker je bila cena tako nizka, se domneva, da je bilo kolo ukradeno. Kolo ima orožniška postaja v Trebnjem.

Popravek. Zabeležili smo vest, da je umrla v novomeški ženski bolnici žena tukajšnjega čevljarkega mojstra Marija Travnikova in da je bila pokopana na novomeško pokopališče. Ker se je v zadnjem hipu izvršil prevoz trupla v Trebnje, popravljamo našo vest v toliko, da je bila pokopana na farno pokopališče v Trebnjem.

Radio

Ljubljana, sobota, 3. oktobra. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče. 18.30 Salonski kvintet. 19.30 Šahovska ura, g. Bogo Pleščar. 20.00 Samospevi ge. Čadež-Biber.

Beograd, sobota, 3. oktobra. 11.35 Plošče. 12.35 Narodne melodije. 13.35 Poročila. 16.00 Plošče. 17.00 Narodne pesmi. 17.30 Radio orkester. 19.30 Predavanje. 20.00 Jugoslovanske pesmi. 20.30 Komedija. 21.00 Radio orkester. 21.40 Poročila. 22.00 Plošče. 22.30 Sprehod po Evropi. Zagreb, sobota, 3. oktobra. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 17.00 Komorna glasba. 18.30 Poročila. 19.35 Kulturne in društvene vesti. 20.00 Prenos opere iz Beograda.

Praga, sobota, 3. oktobra. 12.30 Bratislava. 14.10 Plošče. 14.30 Brno. 19.05 Poljudni večer. 20.20 Moravska Ostrava.

Razširjajte Jugoslovana!

Vsi na gospodarsko fronto za obrambo domovine

Pod tem naslovom smo priobčili v št. 223 našega lista poziv naših javnosti, da v dneh gospodarskih vznemirjenj, ki so jih pred kratkim povzročili pri nas gotovi spekulanti, krivi preproki in puhli vseznali, postane vsakdo mož na pravem mestu, da z lastno voljo in trdnimi domovinskimi čutom prepreči in onemogoči slične mahinacije v sedanosti in tudi v bodoče. Naš poziv je slovenska javnost razumela, zavrgla je vse spekulativne in defetistične nauke ljudi, ki so hoteli kovati kapital na račun lahkovernosti. Gospodarski svet se je pomiril, prihranki se zopet zbirajo v naših denarnih zavodih. Ta priliv pa se ne vrši z isto hitrostjo kakor se je povzročil odliv. Veliko je še število onih, ki se ne morejo otrestiti sugeriranih naziranj. Tudi ti poslednji morajo slediti primerom treznih in razumnih Jugoslovancev. Vsem pa še nekaj analitičnih pripomb.

Kako sodi inozemstvo?

V Avstriji, posebno na Koroškem in Štajerskem, velja naš denar kot eno najsigurnejših, močno fundiranih plačilnih sredstev. Potniki, ki prihajajo iz teh krajev pripovedujejo, da celovški, beljaški in graški trgovci z večjim zaupanjem sprejemajo dinar, kakor pa svojo lastno nacionalno plačilno enoto.

V Italiji prevladuje enako mnenje. V Trstu je dosegel dnar v trgovskem poslovanju visok agio napram pariteti. Zadnje poostrene devizne odredbe — vsako zasebno trgovanje z inozemskimi valutami in devizami, tudi pri najmanjših zneskih, se kaznuje s konfinkacijo na otoke — so se odredile v veliki meri baš radi spekulacije z dinarsko devizo.

Dinar je na inozemskih borzih stalno učvrščen. Notacije se vršijo redno tudi na onih borzih, ki so druge evropske veljave črtale iz borznih tečajnic.

Kje je leglo vznemirjenja?

V nas samih, v mejah naše države, po zalugi onih izdajic, gospodarskih vohunov, plačencev, propalic in tujih intrigantov. Tajne podzemeljske vezi vzdržujejo kontakt s sovražniki Jugoslavije. Gospodarstvo in politika posegata v današnjih dneh globoko v medsebojne interesne sfere. Politika se je celo že podredila gospodarskim vprašanjem, zato je satansko delo

znatno olajšano. Pa tudi vsi oni maloštevilni notranji sovražniki — desperati prinašajo svoj sramotni obolus.

Naša imperativna patrijotična dolžnost!

Kakor zastavi vsak pravi Jugoslovane vse svoje sile, kadar je država v nevarnosti, kakor nam ob blatenju naših najsvetejših domorodnih dobrin zavre kri, tako moramo tudi v trenutkih gospodarskih nevarnosti stopiti z vso silo na plan v obrambo našega gospodarstva, ki je ena najvažnejših domovinskih vrednot vsakega naroda. Kakor je dolžnost vsakega državljanca, da razgali vohuna in izdajalca, tako mora biti imperativna dolžnost državljanca, da zagradi in onemogoči vsako oškodovanje našega gospodarstva.

Mobilizacija gospodarske fronte

Naša prestolnica je prva izdala poziv gospodarske mobilizacije. Jutri se zberejo v sejni dvorani beograjskega magistrata vsi borci v zastopstvih gospodarskih, prosvetnih, humanitarnih, sokolskih, sportskih in drugih združenj, da javno ožigosajo in obsodijo vse one spekulante in pisune, ki so označevali do pred kratkim naše državne papirje kot spekulativno blago. Tu se morajo na sramotni oder postaviti vsi idejni voditelji borznih, lombardnih in deviznih manevrov, ki so našemu gospodarstvu povzročili toliko škode. To niso ljudje od danes. Njihovo nekontrolirano delo posega tudi v preteklost. Oni so bili povzročitelji padca državnih papirjev, oni so širili tendenciozne vesti o stabilizaciji dinarja pod stvarni tečaj. Ti ljudje naj dajejo odgovor za svoje zločine pred sodiščem! Mobilizacija gospodarske fronte ima namen, preprečiti take mahinacije. Tudi tu so potrebni organi gospodarske varnosti. Zato vsi pravi Jugoslovani pod zastavo gospodarske fronte.

Tudi pri nas v naši banovini naj se nujno stvori obrambna linija, ki je ob meji dvakrat potrebna!

Naši prestolici bodo sledila ostala središča naše države. Naj ne bo Ljubljana med poslednjimi. Naši gospodarski krogi naj razmišljajo o uspešni akciji obrambe našega gospodarskega življenja. Poziv, ki je izšel iz Beograda, naj pri nas najde kar največ odmeva.

Gospodarske vesti

× **Ponovne omejitve uvoza v Francijo.** Uvozne omejitve na les in vino, ki jih je proglasila francoska vlada, so se po vesteh francoskega trgovskega ministrstva razširile tudi na živino, sveže meso, pripravljeno mesnino, mleko in mlečne izdelke. Novi ukrepi se motivirajo z dejstvi, da je uvoz imenovanih agrarnih produktov zavzel tako obširne dimenzije, da je ogrožena domača produkcija. Kakor na vino in les, se namerava tudi na ostale omejevalne proizvode uvesti sistem kontingentiranja, da se s tem zniža uvoz na pretekla leta. Za naše izvoznike mesnatih izdelkov in živine, ki so se baš v zadnjem času nekoliko uveljavili na francoskih tržiščih, pomenijo ti ukrepi francoskega trgovskega ministrstva obilo škode, zato se mora nujno poskrbeti, da bo naš kontingent ostal na prenosljivi višini.

× **Še o posledicah padca funta.** Blagovne borze v Romuniji in Belgiji so brzojavno sporočile budimpeštanski blagovni borzi, da so žitni izvozniki obeh držav z ukinitvijo angleškega zlatega standarda primorani anulirati svoje dobavne pogodbe, ki so se glasile na vrednost v angl. funtih, če naročniki ne pristanejo na njihov predlog, da se vsa ta naročila konvertirajo v zlate funte, po stanju 19. septembra t. l.

× **Razmere v sladkorni tovarni Črvenka.** Vojvodinski listi poročajo, da so delavci v sladkorni tovarni Črvenka zapustili delo radi medznih diferenc. Ze meseca februarja je direkcija tovarne znižala mezde strokovnim delavcem za 20 do 30%. Pogajanja, ki so se takrat vršila s posredovanjem novosadske Delavske zbornice, so ostala brezuspešna. Pred kratkim je direkcija zahtevala podaljšanje tedenskih delovnih ur od 48 na 56 pri nespremenjenih mezdah. Kljub prvotni odobritvi tega sklepa s strani nekaterih delavcev je celokupno delavstvo tovarne dne 15. septembra ustavilo delo. Delavci zahtevajo kolektivno pogodbo in povišanje mezd. Vsa dosedanja pogajanja so ostala brez uspeha.

× **Naša trgovinska bilanca.** Naš izvoz v mesecu avgustu je znašal 362.765 ton v vrednosti 584.379.359 dinarjev. V prvih osmih mesecih t. l. je znašal izvoz 2.249.765 ton v vrednosti Din 3.251.530.396.—. Naš uvoz pa je znašal v mesecu avgustu 99.226 ton v vrednosti Din 388.835.351.—. Uvoz v prvih osmih mesecih pa je dosegel višino 762.137 ton v vrednosti Din 3.358.515.766.—. Bilenca naše zunanje trgovine izkazuje za mesec avgust prebitok 195.544.000 Din, za prvih osem mesecev pa primanjkljaj Din 106.936.000.—. (Lansko leto je znašal ta primanjkljaj 181.837.000 Din.)

× **Tečaj za avtoveno varenje v Kranju.** Podpisani zavod namerava koncem oktobra ali začetkom novembra prirediti desetdnevni tečaj za vtoveno varenje v Kranju. V pošteb bi prišli samostojni obrtniki in kovinarski pomočniki v rokodelskih in tovarniških delavnicah v kranjskem, škofjeloškem in tržiškem okraju. Poučevalo se bode varenje predmetov iz železa, bakra, aluminija po najnovejši metodi. Pogoj za tečaj je, da se prijavi najmanj 15 udeležencev. Pristopbina bo za mojstre in poslovodje po Din 100.—, za pomočnike pa polovica. Opozorjamo na ta tečaj s pozivom, da se interesi prijavijo najkasneje do 10. oktobra 1931 Zavodu za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani. Vsak prijavitelj bode prejel podrobnejše informacije in navodila pismeno. Na prijave, ki bi prišle prepozno, se zavod ne bo oziral.

Dobave

Strojni oddelk Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 6. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 100 komadov vodokaznih stekel. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.)

Direkcija državne železnicare Vares sprejema do 7. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 40.000 kilogramov koruze.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 15. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 2000 metrov jeklenih vrvi. 100 kg dinamno žice in 1600 m armiranih cevi.

Direkcija državnega rudnika Vrtnik sprejema do 15. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 1500 m jeklenih vrvi.

Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 15. oktobra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave 6000 kg jeklene pocinkane žice; dne 16. oktobra t. l. pa glede dobave 120.000 komadov opeke; dne 17. oktobra t. l. pa pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave stavbnega materiala.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dne 15. oktobra t. l. se bo vršila pri Intendanturi Komande Vrbaske divizijske oblasti v Banjaluki licitacija glede dobave živil (fižol, rž, zдроб, testenine, krompir, zelje, paprika, mast, olje, kis, moka, slive, sladkor, čaj, kava in tako dalje).

(Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Borzna poročila

dne 2. oktobra 1931.

Ljubljana, 2. oktobra. Amsterdam 2262-78 do 2269-62, Bruselj 782-64-785, Curih 1098-45 do 1101-75, London 219-02-265-52, Newyork 5596-51 do 5613-51, Pariz 221-12-221-78, Praga 165-86 do 166-36, Trst 283-02-289-02.

Zagreb, 2. oktobra. Amsterdam 226-278 do 226-962, Bruselj 782-64-785, London 219-02 do 219-84, Milan 283-02-283-92, Newyork kabel 56-0751-56-2451, Newyork ček 56-5951-56-7651, Pariz 221-12-221-78, Praga 165-86-106-36, Curih 1098-45-1101-75.

Beograd, 2. oktobra. Amsterdam 2262-78 do 2269-62, Dunaj (privatno) 660-680, Bruselj 782-64-785, London 219-02-225-52, Milan 283-02 do 289-02, Newyork 5591-51-5613-51, Pariz 221-12-221-78, Praga 165-85-166-36.

Dunaj, 2. oktobra. Amsterdam 286-50, Bukarešta 4-25, London 28-20, Madrid 63-80, Milan 36-45, Newyork 709-95, Pariz 28, Praga 21-035, Sofija 5-144, Stockholm 165-20, Kopenhagen 156-70, Varšava 79-53, Zürich 139-35.

Curih, 2. oktobra. Pariz 20-13, London 20-15, Newyork 510-50, Bruselj 71-25, Milan 26, Madrid 46, Amsterdam 206, Berlin 119-25, Dunaj ne notira, Stockholm 120, Oslo 113, Kopenhagen 113, Sofija 3-70, Praga 15-10, Varšava 57-1, Budimpešta 90-0250.

Vrednostni papirji

Zagreb, 2. oktobra. Državni papirji: 7% inv. pos. 67 bl., vojna škoda ar. 301-304, 302, 305, kasa 300-301, 300, 301, dec. 308-312, 4% agr. obvl. 40 bl., 7% Bler. 49-50-50, 50-50, 8% Bler. 54-59, 58, 7% pos. hip. 60-62, 62, 6% begl. 38-40, 40. Banke: Poljedelska 50 bl., Kredit

121-126, Hrvatska —, Prašedion 957-50 do 965, 967-50, Jugoslov. Union 140-42, 140, Jugob. 67-68, Srpska 187-188, 187, Narodna 5-20 d., Ljubljanska kred. 115-120, 115, Mednarodna 68 d., Narodna 4.064 d., Industrije: Nasitje 680 bl., Guttin. 105-110, Danica 65-75, Sečerana Osijek 165 d., Trboveljska 200-210, Slavonija 200 d., Vevče 110-120, 110, Drava 185 d., Brodvagon 55 bl., Jadran. 460 bl., Oceanija 190 blago.

Dunaj, 2. oktobra. (V privatnem prometu.) Dunav-Sava-Adrija 73-74, Trbovlje 19-50 do 20-50.

Žitna tržišča

Novi Sad, 2. oktobra 1931. Pšenica ne notira. Vse ostalo neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Prometa skupno 28 vagonov.

Sombor, 2. oktobra 1931. Pšenica: bačka, Tisa šlep okolica Gradište 80 kg 1% 175-250; bačka Tisa šlep, okolica Zabaj 80 kg 1% 173 do 246; bačka 79 kg 2% 169-238, ban. Begej šlep 80 kg 2% 172-244, ban. 79 kg 2% 170 do 240, bačka Tisa Kanal, okolica Kub 80 kg 2% 172-244; bačka Dunav Kanal, okolica Cervenka 79 kg 2% 168-238; srpska 77 kg 3% 165-230; srpska in bosanska ladja Sava 77 kg 3% 164-229; srpska glavna proga Srbije do Čuprije 77 kg 3% 160-225; srpska proga Paračin na jug 77 kg 3% 160-225; srpska glavna proga Kumanovo 77 kg 3% 160-245; srpska glavna proga Kosovo 75 kg 4% 160-245; — sremska 78 kg 2% 165-230; sremska sl. in hrv. 78 kg 2% 160-225; ban. 79 kg 2% 165 do 235, gornjebačka železnica 80 kg 1% 170 do 245, gornjebačka okolica Sombor žel. 79 kg 3% 165-235. — Po prvi ceni se kupuje. — Po drugi ceni se prodaja. — Koruza: bačka stara žel. 101-102, bačk nova 50-52-50, bačka nova dec. jan. 62-50-67-50, bačka nova marec, april 72-50 do 77-50, bačka sušena, žel. 80-85, bačka sušena okt. dec. 87-50-92-50. Tendence neizpremenjena. Promet: 44 in pol vagona.

Budimpešta, 2. oktobra. Tendence prijazna. Promet sreden. Pšenica: dec. 9-50 (9-50-9-52), marec 10-63-10-72 (10-60-10-62). Rž: marec 10-84-10-93 (10-84-10-85), oruza: maj 12-57 do 12-60 (12-60-63).

HMELJARSKO POROČILO

Zalec v Sav. dolini. 1. oktobra. Začetkoma sezone se je letošnji pridelek cenil na 16.000 starih stotov, kar se je po sedaj dokazalo za preniklo. Letina 1931 se ceni na 18.000 do 18.500 starih stotov, od katerih je prodanih skoro 90 odstotkov.

Kupčija bolj miruje. Prima blago je skoro prodano.

V tukajšnji javni Oznamovalnici za hmelj se je do danes signalno 2112 težkih bal po 150 kg.

Ljubljansko lesno tržišče

Tendence mlačna, brez prometa.

Razširjajte Jugoslovana!

Sport

NADALJEVANJE PRVENSTVA

Jutri se bo na vseh frontah nadaljevalo podsavezno prvenstvo. V liga skupini sta na sporedu le dve tekmi, od katerih je ena izredno važna. V Ljubljani se srečata stara lokalna rivala Ilirija in Primorje. Srečanje obeh protivnikov je pomenilo že od nekdaj višek lokalne sezone. Zadnjikrat sta se spoprijela ob priliki državnega prvenstva. Zmagala je Ilirija s 2:1. Od takrat se je stanje znatno spremenilo. Obe moštvi sta precej popustili. Težke tekme v državnem prvenstvu niso ostale brez sledu na igriščih. Mnogo so popustili, izgleda pa, da je Primorje boljše prestalo slabost. Oba kluba sta do sedaj igrala z istimi nasprotniki z razliko, da je Ilirija nastopala izven Ljubljane, dočim je Primorje igralo doma. V Mariboru je doletel belo zelene obutežen poraz, Primorje je proti istemu nasprotniku izvelo z največjim naporom na lastnih tleh neodločen rezultat. Proti drugemu mariborskemu zastopniku Železničarju sta oba ljubljanska kluba zmagala po trdovratni borbi. Isto se je zgodilo z Atletiki, le da je bila zmaga Ilirije zelo, zelo pičla, dočim se je Primorje vrnilo iz Celja z razliko petih golov. Po točkah vodi Primorje, ki ima 5 točk, dočim jih ima Ilirija samo 4. Ako se posreči črno belim, da zmagajo v nedeljo, jim je vodstvo v jesenskemu delu prvenstva zasigurano. V slučaju zmage Ilirije bo najbrže zasedel prvo mesto Maribor, drugo pa Ilirija. Tekma se bo vršila na igrišču Ilirije ob 15-30.

Maribor potuje v Celje. Atletiki so pokazali, da so na domačih tleh protivnik, s katerim je treba resno računati. Z ozirom na prav dobro formo Maribora, pričakujemo njegovo zmago.

V ljubljanskem I. razredu bodo nastopili trije pari. Na igrišču Ilirije nastopita v predtekmi rezervi Ilirije in Primorja.

Na grišču Hermes se srečata ob 13-45 Slovan in Hermes in ob 15-30 Grafika in Jadran. Izid prve tekme je negotov, v drugi je favoriti Grafika.

BALKANSKE IGRE

V Sofiji so se že pričele balkanske igre, na katerih sodeluje tudi Jugoslavija, koje reprezentanca je že dospela.

V nogometu je Bolgarija porazila Turčijo s 5:1. V kolesarski dirki na 185 km je zmagal Bolgar Nikolov. Jugoslovana Joković in Mikec sta zasedla 5. oziroma 7. mesto.

V tenisu Jugoslovani doslej še niso nastopili. V dosedanjih tekmah so večinoma zmagali Grki.

samo od
producentov
kupi
in mlinom
prodaja
za račun
»Prizada«
Gospodarska zveza, Ljubljana

Mali oglasi

Oglasi socijalne in posredovalne vsebine: beseda 50 par. Najmanj Din 5.—. Oglasi reklamnega in *rgovskega značaja: najmanj Din 10.— (do 10 besed). Vsaka nadaljna beseda 50 par. Za pismene odgovore priložite znamko.

Telefon 2059

Premog
suha drva
Pogoznik, Bohorčeva
ulica 5

Naprodaj

sta dvo- in tristano-
vanjski hiši, popolno-
ma novi, prva na Ko-
deljevem, druga na
Selu. Istotako tudi no-
va enonadstropna pe-
karija na zelo promet-
nem kraju na Selu.
Vse tri hiše se lahko
plačajo z vložno knji-
žico Mestne hranilnice
Ljubljanske in drugih
domačih denarnih za-
vodov. Polzve se pri
Josipu Oražem, Moste
pri Ljubljani. 2193

Pleskanje ličanje

za stavbe in pohištva
po najnižjih cenah in
proti garanciji izvršuje
je točno in solidno

Mlinar Adolf
pleskar in ličar
Ljubljana, Gosposvet-
ska cesta 13 (Kolizej)
1755

MOČ CVETLIC

1911 * 1931
Cvetličnjak
Hillegom
Holandska

Naše občeznano podjetje, ki slovi radi svoje sijajne kulture cvetlic in svojih izločb v Antwerpnu, Londonu in Parizu, nudi letos ob priliki svojega 20-letnega obstoja, cenjenim odjemalcem jubilejno zbirko

BOGATO v BARVAH in MILO v VONJU

Nihče naj ne pozabi še danes naročiti. Tudi ljubitelji in ljubiteljice cvetlic vladno vabim, da se seznanijo z našo jubilejno zbirko. Kdor enkrat poskusi — postane stalen odjemalec. Naša zbirka vsebuje sledeče barvne krasote: rdečo, belo, modro, rumeno, rožnato, vijolično, vijoličasto-modro in črno.

Posamezno v ovojih z imeni:
40 tulipanov (enojne) in 40 (dvojne), v 4 barvah; zelo lepe.

10 hijacint (enojne) in 10 (dvojne), v 4 barvah; zelo-lepe.

Edinstvene v barvah z zelo nežnim vonjem.

15 narcis (enojne) in 15 (dvojne) v 4 barvah,

25 krusov ali zimskih kraljic,

25 holandskih irisov,

25 muskarij cvetic (zelo ljubkih),

30 zvončkov,

10 Madona-lilij,

25 Scilla Siberica in

50 prepariranih čebulčkov: t. j. od nas se-

stavljena sobna kultura sestojeca iz hijacint,

tulipanov, narcis in krusov.

Preprosto ravnanje, ki je razloženo v naših

navodilih v nemščini, francoščini in angleščini.

Pogoji: Proti plačilu v naprej — cena 12

nemških mark, po povzetju dostavljeno na dom

— 13 nemških mark. Pošljemo nemudoma po

pošti. Dvojna zbirka 22 nemških mark.

Za preprodajalce posebni pogoji.

Vsakemu naročilu priložimo brezplačno 10

cvetlic »Pola-Negrie. 2132

Gledališče

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

Drama

Začetek ob 20. uri zvečer

Sobota, 3. oktobra: Pritilje in prvo nadstropje.
Ljudske cene izv.
Nedelja, 4. oktobra: Takšna je prava, veseloliga, premijera Izven.
Ponedeljek, 5. oktobra: zaprto.
Torek, 6. oktobra: Kralj na Betajnovi Red D.
Sreda, 7. oktobra: Dogodek v mestu Gogi Red E.

Nestroyeva burka »Pritilje in prvo nadstropje« se vprizori v ljubljanski dramati kot ljudska predstava pri znižanih cenah. Pri predstavi sodeluje muzika dravske div. oblasti. Zasedba je ista kakor pri premijeri. Režija prof. Šestova. Kdor se želi par uric dobro zabavati, naj poseti to dramsko predstavo. Predstava je izven abonmaja.

»Takšna je prava«, je naslov četrti premijeri letošnje dramske sezone. Veseloliga je nemškega izvora. Napisal jo je pisatelj Ludvik Hirschfeld; dobesedni prevod nemškega naslova bi bil »Gospa, katero vsak išče«. Veseloliga se je v poslednjih letih igrala skoraj po vseh večjih odrih in dosegla povsod prav lepe uspehe. Nedeljska premijera je izven abonmaja.

Prihodnja predstava za abonente je v torek 6. t. m. Vprizori se Cankarjeva drama »Kralj na Betajnovi« v režiji g. Cirila Debeveca za red D.

Začetek operne sezone

G. operni ravnatelj Polić je dal našemu glasbenemu referentu načrt dela in predstav v opernem gledališču za oktober in november. Sezona bo otvorjena kmalu po 1. oktobra z Novakovo opero »Lucerna«. Dirigiral jo bo Niko Štritar. Takoj za njo bo premijera uspele Abrahamove opere »Viktorija in njen huzar« pod vodstvom dr. Svare. Druga operna premijera bo zopet pod Štritarovo taktirko — dve enodejanki: Delanoy-jev »Damski tekač« in Weill-ov »Car se da fotografirati«. Se oktobra bo kaka repriza iz lanskega repertoarja, predvsem prihajajo v poštev »Knez Igor«, »Snegurka«, »Luiza« in »Carmen«. Meseca novembra bosta dve premieri domačih del. Ravnatelj Polić bo dirigiral Konjovičovo »Koštanec«, kapelnik dr. Svara pa Osterčeve tri enodejanke: »Medeja«, »Masko rdeče smrti« (pantomina) in »Daudinac«. Pred premiero »Lucerne« prinesemo razgovor z dirigentom Štritarom, prav tako pred drugimi premierami poročila o delih, ki bodo izvajana.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU
Sobota, 3. oktobra, ob 20. uri: »Slaba vest«.
Premijera.

Sokolstvo

Pred vsesokolskim zletom v Pragi

Važni sklepi seje saveznega tehničnega odbora
Pod predsedstvom saveznega načelnika brata Bajželja se je vršila pretekla dni v Beogradu važna seja tehničnega odbora, na kateri so bili sprejeti naslednji važni sklepi:

Zbor župnih načelnikov in načelnice se bo vršil v Beogradu 17. oktobra t. l. Na zboru se bo predvsem sklepalo o IX. vsesokolskem zletu leta 1932 v Pragi. Izbirne tekme za prvenstvo SSS, za katere morajo župe prijaviti svoje tekmovalce do 1. maja 1932, se bodo vršile v drugi polovici maja. Za tekme vrst in posameznikov SSS v Pragi morajo župe prijaviti svoje članstvo do 1. aprila 1932; izbirne tekme pa bodo koncem maja.

Mednarodne tekme v Pragi leta 1932. ČOS je sporočila, da ji je Mednarodna telovadna zveza poverila, da ob priliki zleta v Pragi, povodom 100-letnice Tyrševega rojstva organizira mednarodne tekme posameznikov. Te tekme bi se vršile v dneh 4. in 6. julija 1932. Načrt se vršila bo predložila MTZ ČOS. ČOS je vprašala tudi Savez SKJ, kakšno stališče zavzema do teh tekem. Tehnični odbor Saveza SKJ je odgovoril, da mu z ozirom na to, ker se vršijo že tekme za prvenstvo SSS in druge tekme na zletu, ni mogoče sodelovati pri mednarodnih tekmah. Ako bi pa bilo to tekmovalstvo zvezano s tekmovalstvom za prvenstvo SSS, potem naravno bodo sodelovali pri mednarodnih tekmah tudi naši Sokoli.

Za štafeto tekmovalstvo na zletu v Pragi morajo župe prijaviti svoje tekače-tekmovalce do 15. maja 1932. Skupno vežbanje bo trajalo 14 dni. Izbirne tekme bodo v prvi polovici meseca junija.

Za smuške tekme SSS, ki se bodo vršile v štrbskem Plesu bodo izbirne tekme v sredini februarja 1932, nakar se bo vršilo skupno vežbanje 10 do 12 dni.

Udeležba naraščaja na zletu v Pragi. Na zlet v Prago bo šlo 200 naraščajnikov in 200 naraščajnic. Župe morajo izbrati iz svojih društev povprečno 10 naraščajnikov in 10 naraščajnic. V poštev pridejo predvsem oni, ki so lepega vedenja in stari nad 16 let. Prijave je treba poslati do 1. aprila 1932. Vsi udeleženci morajo imeti predpisane kroje, kot so označeni v knjigi »Organizacija«.

Tečaj za lahtkoletitke bo v sredini maja 1932 v Zagrebu. Tekme v plavanju pa meseca avgusta v Beogradu.

Župne zlete naj bi vse župe kot pripravo za zlet v Prago, priredile pred vsesokolskim zletom. 14-dnevni tečaj za vodnike dece in naraščaja se bo vršil drugo leto v Ljubljani.

Morski vrag

eden najlepših romanov svetovno znanega ameriškega pisatelja Jacka Londona se dobi za nizko ceno Din 20.— vezan izvod Din 30.—. Naroča se pri upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče 10.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

VI No. 20573/2.

2758

Natečaj.

Na osnovi odloka kraljevske banske uprave v Ljubljani z dne 26. avgusta 1931, VI. No. 13496/2, »Službene objave« z dne 2. septembra 1931 in § 12. zakona o lekarnah in nadzorstvu nad prometom z zdravili, se razpisuje natečaj za podelitev lekarniške koncesije v svrhu otvoritve in obratovanja nove javne lekarne v Laškem, srez Laško, s sedežem istotam.

Prosilci naj vložijo pravilno opremljene prošnje

do 1. novembra 1931

pri kraljevski banski upravi Dravske banovine.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine

v Ljubljani, dne 24. septembra 1931.

Ban: dr. Marušič, s. r.

*

V. No. 3070/5.

2751

Razglas.

V bolnici za duševne bolezni v Ljubljani je izvršiti elektroinstalacijska dela, ki so proračunjena na znesek Din 98.799. Ponudniki naj predložijo obvezne ponudbe, v katerih je navesti popust v odstotkih na uradne cene, najkasneje do 15. oktobra 1931 ob dvanajstih odseku 3. tehničnega oddelka kraljevske banske uprave, Novi trg št. 1, kjer se more v sobi št. 28 vpogledati tehnični elaborat ter se morejo dobiti vsi nadaljni podatki in pojasnila.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine

dne 29. septembra 1931.

*

VI. No 107/9.

2931—3—3

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za oddajo regulacijskih del na Muri v obmejni progii

I. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 22. oktobra 1931 ob enajstih

v prostorih hidrotehn. oddelka tehničnega oddelka v Ljubljani. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu napravni stroškov dobivajo med uradnimi urami v pisarni hidrotehn. oddelka, Stari trg 34/II.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsote odobrenega proračuna, ki znaša 1.538.498.—dinarjev.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine

v Ljubljani, dne 28. septembra 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

C 101/31—1.

2755

Oklic.

O tožbi Telič Jerneja, posestnika in trg. v Starem trgu, zoper neznanokje bivajočega Klimpč Josipa, posestnika iz Babnegopolja št. 14, zaradi 850 Din bo ustna razprava dne 14. novembra 1931.

Za skrbnika na čin se tožencu postavlja Znidaršič Alojzij, posestnik v Ložu št. 7, ki ga bo zastopal na njegovo nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sam ali ne imenuje pooblaščenca.

Okrajno sodišče v Ložu,
dne 30. septembra 1931

*

C 102/31—1.

2757

Oklic.

O tožbi Zadnik Ivana, posestnika iz Neredov št. 34, zoper neznanokje bivajočega Zakrajšek Josipa, posestnika iz Mramorovega št. 2, zaradi 5600 Din bo ustna razprava dne 14. novembra 1931 ob devetih.

Za skrbnika na čin se tožencu postavlja Znidaršič Alojzij, posestnik v Ložu št. 7, ki ga bo zastopal na njegovo nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sam ali ne imenuje pooblaščenca.

Okrajno sodišče v Ložu,
dne 30. septembra 1931.

*

T IV 33/31—2.

2753

Amortizacija.

Na prošnjo Korošec Jurija, posestnikovega sina v Pletovarjih št. 18, obč. Dramlje, se uvede postopanje v svrhu amortizacije sledečih vrednostnih papirjev, ki jih je pro-

silec baje izgubil, ter se njih imejitelj poziva, da uveljavi v teku 6 mesecev počenši z dnem 26. septembra 1931 svoje pravice; sicer bi se po poteku tega roka proglašilo, da so vrednostni papirji brez moči.

Oznamenilo vrednostnih papirjev:
»hranilna knjižica Hranilnice Dravske banovine, podružnice v Celju št. 39313 z vlogo 10.225-60 Din.«

Okrajno sodišče v Celju, odd. IV.,
dne 26. septembra 1931.

*

E 286/31—7.

2750

Dražbeni oklic.

Dne 23. oktobra 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 2, dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Suha, vl. št. 232.

Cenilna vrednost: Din 929.865.—; vrednost pritlikline: Din 70'865.—; najmanjši ponudek: Din 400.000.—

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prijaviti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Škofji Loki, odd. I.,
dne 30. septembra 1931.

*

E 780/31—6.

2756

Dražbeni oklic.

Dne 30. novembra 1931 ob poldesetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Tunjice, vl. št. 66.

Cenilna vrednost: Din 38.575.—; vrednost pritlikline: Din 3050.—; najmanjši ponudek: Din 25.719.—

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prijaviti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Kamniku,
dne 28. septembra 1931.

*

E 1826/31—11.

2746

Dražbeni oklic in poziv k napovedi.

Na predlog zahtevajoče stranke Berdev Vinko, posestnik v Vernehi pri Teharju po dr. Božiču Antonu, odvetniku v Celju bo dne 10. novembra 1931 ob desetih pri tem sodišču v sobi št. 4 na podstavi s tem odobrenih pogojev dražba sledečih nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Goričica vložna št. 267, označba nepremičnin: I. stavbišča s hišo in gospodarskim poslopjem, cenilna vrednost: 25.750.— Din, zemljišča (njive, travniki, gozdi) 53.310-25 Din pritlikline 3413.— Din, skupaj 82.473-25 Din, odštevi stanovanjske in prevzittne pravice Ane in Marije st. in ml. Fidler ocenjene na 10.000.— Din, ostane 72.473-25 Din; zemljiška knjiga k. o. Goričica, vl. št. 281, II. gozd, cenilna vrednost 5464'80 dinarjev, skupaj 77.938-05 Din; najmanjši ponudek 46.762-80 dinarjev. Vadij znaša 7793-80 Din.

K nepremičnini zemljiška knjiga k. o. Goričica vl. št. 267 spadajo sledeče pritlikline: mlatilnica, 2 poljska voza, sadni mlin, stiskalnica in drugo gospodarsko orodje v cenilni vrednosti 3413.— Din.

Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja. To sodišče kot zemljiškknjižno sodišče naj zaznamuje določitev dražbenega naroka.

Okrajno sodišče Celje, odd. III.,
dne 12. septembra 1931.

*

E 2041/31—18.

2744

Dražbeni oklic in poziv k napovedi.

Na predlog zahtevajoče stranke Kuder Ludvika, posestnika, Sv. Pongrac p. Griže po dr. Ogrizeku Antonu, odvetniku v Celju, bo dne 13. novembra 1931 ob devetih pri tem sodišču, v sobi št. 4 na podstavi s tem odobrenih pogojev dražba sledečih nepremičnin: zemljiška knjiga a) Sv. Pongrac, vl. št. 164, označba nepremičnin: hiša z gospodarskimi poslopiji, cenilna vrednost: 64.000.— Din, zemljišča (njive, travniki, gozdovi, vinograd) Din 112.944-75 Din, pritlikline 8480.— Din; zemljiška knjiga b) Sv. Pongrac, vl. št. 163, travniki in njiva, cenilna vrednost: 10.439-75 Din; zemljiška knjiga: c) Zabukovca vl. št. 87, travniki in njiva, cenilna vrednost: 13.159.— Din; skupaj 209.023-50 dinarjev; najmanjši ponudek: 139.348-06 dinarjev. Vadij 20.902-35 Din.

K nepremičnini zemljiška knjiga Sv. Pongrac vl. št. 164 spada do sledeče pritlikline: 3400 komadov hmeljovk, 2 stiskalnici, sadni mlin, 2 voza, mlatilni stroj in razno gospodarsko orodje v cenilni vrednosti 8480.— Din.

Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja. To sodišče kot zemljiškknjižno sodišče naj zaznamuje določitev dražbenega naroka.

Okrajno sodišče Celje, odd. III.,
dne 18. septembra 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

V. No. Pov. 701/1.

2752

Razpis.

Na osnovi čl. 2 in 3 uredbe ministrstva za gradbo o službenih razmerjih državnih cestarjev in njih prejemkih od dne 21. maja 1930, št. 14.633, se razpisuje mesto državnega cestarja-delavca na progii od km 561 do km 566-5 drž. ceste št. 2 s sedežem v Ponikvah z mesečno plačo 570 Dinarjev in mesečno stanovanjsko doklado 100.—dinarjev.

Pravilno kolkovane prošnje, opremljene s potrebnimi kolkovanimi prilogi, je vložiti v smislu §§ 3 in 5 zakona o uradnikih pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Novem mestu

do 24. oktobra 1931. l.

Upoštevali se bodo le prošnje, ki so oddali kadriški rok in ki niso mlajši od 23 in ne starejši od 30 let. Natančnejša pojasnila daje pisarna tehničnega razdelka pri sreskem načelstvu.

Sresko načelstvo v Novem mestu,
dne 1. oktobra 1931.

Razne objave

2762

Vabilo

na
redni občni zbor delničarjev
ki ga bo imela

Splošna maloželezniška družba d. d. v soboto dne 17. oktobra 1931 ob 17-30 v sejni dvorani mestnega magistrata v Ljubljani s sledečim dnevnim redom:

1. Poslovno poročilo upravnega sveta in predložitev bilance in računa izgube in dobička za leto 1930.
2. Poročilo odbora za pregled računov.
3. Odobritev poslovnega poročila in bilance in računa izgube in dobička za poslovno leto 1930 ter odobritev kooptacije enega člana upravnega svetnika.
4. Poročilo o stanju gradbe razširjenja cestne železnice v Št. Vid.
5. Volitev 3 članov upravnega sveta.
6. Volitev 3 članov odbora za pregled računov.
7. Slučajnosti.

V smislu § 22. družbenih pravil daje posest ene delnice pravico do enega glasu, glasovati smejo le oni delničarji, ki položijo vsaj 2 dni pred občinim zborom t. j. do dne 15. oktobra t. l. svoje delnice s kuponskimi polami pri Mestni blagajni v Ljubljani ali pri blagajni tvrdke Siemens-Schuckert-Werke-Wien.

Upravni svet.

*

2761

Likvidacija društva.

»Sresko učiteljsko društvo UJU Ljubljana okolica vzhodni del« je na občnem zboru dne 26. septembra 1931 v Mostah likvidiralo in nato se je ustanovilo novo društvo z nazivom: »Jugoslovensko učiteljsko združenje v Beogradu — sresko društvo Ljubljana okolica vzhodni del — v Ljubljani.« Vse aktivno in pasivno imetje starega društva je prešlo na novo društvo.

Mirko Kosin, s. r., Anka Celnar, s. r.,
predsednik. tajnica.

*

Popravek.

Pri objavi št. 2673, izguba domovnice Štefanič Stefan, priobčene v »Službenih objavah« dnevnika »Jugoslovana« št. 222 z dne 25. septembra 1931, se ima pravilno glasiti: Izgubil se je domovinski list št. 3903/1 in ne 390/1, kakor je napačno natisnjeno.

Upravništvo.

*

2754

Objava.

Izgubil sem vozno dopustilo, izdano dne 24. septembra 1930 od sreskega načelstva v Kočevju na ime: Čampa Alojzij iz Betonovega 24, obč. Gora, srez Kočevje. Proglašam ga neveljavnim.

Čampa Alojzij, s. r.

*

2759

Objava.

Izgubil sem izpričevalo trgovsko-gremijalno šole II. a razreda v Ljubljani za leto 1930/1931 na ime: Živic Karl, rodom iz Trsta. Proglašam ga za neveljavno.

Živic Karl, s. r.

P. Ripson:

78

Marsove skrivnosti

(Roman.)

— Približno že vem, je dejal Robert, ki nikakor ni hotel povedati, od kod prihaja in kdo da je. Ker pa je po govoru takoj spoznal, da je gospod Američan, mu je smeje odgovoril:

— Menda sem le še v Zedinjenih državah in nisem padel na luno?

Gospod se je navidezno dobremu dovtipu pristrčno nasmejal in je odgovoril:

— Ne, lahko ste pomirjeni, na luno niste padli, temveč pet milj od Carson Cityja v Nebraski.

— Mislil sem si tako, je dejal Robert.

— Toda kje je vaše letalo?

— Leti naprej s pilotom. Odskočil sem iz višine osemstisoč čevljev, toda pri padcu se mi je odprla kombinacija in izgubil sem listino z vsemi dokumenti in denarjem. Ime mi je Robert Livingston in inženjer sem v New Yorku. Hotel sem v San Francisco, toda letalo je bilo tako obteženo in zmanjkovalo je že goriva, tako da sem se odločil, rešiti pilota in poštne pošiljke na ta način, da sem rajši odskočil. Pilot bo tako lepo nadaljeval pot, jaz pa sem mislil po zemlji naprej, samo sedaj nimam denarja in moral bom z najbližje postaje brzojaviti ponj v New York.

— To ni nikaka nesreča. Zaenkrat ste moj gost. Ime mi je Anthony Cornell in imam tovarno za izdelovanje lesa v bližini. Dovolite mi, da vas vzamem seboj. Le redko se kdo zgubi v naše oddaljene pokrajine in vesel sem, da imam gosta. Če se vam ne mudi, lahko ostanete nekaj dni pri meni. Kar se tiče denarja, vam dam na razpolago vsoto, ki jo rabite. Vrnili mi boste, ko pridete nazaj domov.

Robert se je pristrčno zahvalil prijaznemu možaku. Slek je svojo letalsko kombinacijo in stal je pred njim v svoji marsovski obleki.

— Obleko pa imate čisto posebno, je dejal začudeno gospod.

— Da, to sem si kupil pred nekaj meseci v Parizu. Je kostum francoskih trgovskih letalcev, specialno sukno

za polet, ki ne prepušča vetra.

Moža sta sedla v avto in eno uro pozneje je bil Robert v prijazni sobi v vili gospoda Livingstona, ki mu je celo dal svojo garderobo na razpolago.

Mr. Livingston je imel v svoji vili telefon in Robert ga je prosil, ako bi mogel telefonirati v New York po denar.

— Kar izvolite, takoj bomo prijaviili govor. Katere številko želite?

— Algonquin 65-43.

— Dobro, bomo takoj prijaviili pogovor v Carson City.

Tri minute pozneje je bil Robert v zvezi s stanovanjem Ralpha Pinta.

Oglasil se je ženski glas in Robert je takoj spoznal glas Pintove matere.

— Halo, Mrs Pint?

— Tu, na telefonu.

— Je Mr. Pint doma?

— Kdo ga kliče?

— Njegov stari prijatelj Robert.

— Za božjo voljo, gospod Garel, vi ste?

— Jaz sem, cenjena Mrs Pint. Ali lahko govorim z Robertom?

— Odkod ste se pa vi vzeli, da ne veste, da je Ralph začasno v Kaliforniji.

— Kaj pa dela tam?

— Vi pa res ničesar ne veste. Na gradu Miss Alberte Jerkiss se nahaja z vašim bratom Pavlom in polkovnikom Fitzwilliamsom.

— Tega pa ne poznam.

— Še včeraj zvečer sem telefonsko govorila z Ralphom.

— Prosim, dajte mi njegovo številko.

— Tia Juana, Station B, štev. 18-81.

— Hvala, na svidenje.

Zaman je gospa Pint govorila v telefon in hotela v svoji radovednosti zvedeti še kaj več. Robert je bil spet obesil slušalo.

Nato je pozvonil ponovno in zahteval z razburjenim glasom:

— Prosim, prijavljam pogovor s Tio Juano, Station B, št. 18-81.

Telefonske zveze v Zedinjenih državah delujejo brezhibno. Na največje razdalje ni treba čakati več kot tri minute. To je njih princip. In v istini je Robert imel zvezo v treh minutah.

— Koga želite prosim?

— Mr. Pinta v zelo nujni zadevi.

— Prosim trenutek, takoj ga pozovem. Zvežem vas z njegovo sobo. Videla sem, da je bil pred nekaj minutami šel gor.

Tu je začul Robert nalahno rožljanje sobnega telefonskega aparata in trenutek pozneje mu je dobro znani glas zaklical:

— Halo, kdo tam?

— Jaz sem, Mr. Pint.

Prvi trenutek ni bilo odgovora. Pint se je bil menda tako preplašil, da mu je beseda zamrla v grlu, toda slednjič je čul Robert divji vzklik:

— Robert!!

— Seveda, jaz sem.

— Ali je samo vaš duh, ali se kdo norčuje iz mene?

— Ne, dragi prijatelj, jaz sem, živim, zdrav sem in vrnil sem se.

— Nemogoče!

— Seveda je mogoče! Čujte, brez vseh sredstev sem.

Posljite mi stopetdeset dolarjev brzojavno na sledeči naslov: Mr. Anthony Cornell, Carson City, Box 17, Nebraska. To zadostuje in čez tri dni se vidimo. Vse ostalo ustmeno, pozdravite Miss Jerkiss in Pavla.

Epilog.

Danes živita Mrs. Alberta Garel in njen soprog Mr. Robert Garel srečno na svojem posestvu v Kaliforniji. V velikih delavnicah skuša Mr. Garel posnemati tehnične metode, ki se jih je bil naučil na Marsu. Na žalost o vseмирskem letalu, ki je bilo padlo v Pacifik, ni bilo ne duha ne sluha, kajti morje je tam nad dvatisoč metrov globoko. Vse, kar je ostalo od Marsa, je bil nagačen vampir v eni izmed sob Garellove vile in dva kilograma težak kos zlata, ki ga je bil imel Robert na svojem poletu v žepu. Kam je bil odletel drugi vampir, se ni moglo nikoli dognati. Izginil je bil in ni se več prikazal.

K O N E C.

Volitev župana v Londonu

V Londonu so te dni izvolili v mestni hiši novega župana ali lord-majorja. Na sliki vidimo (na levi) bivšega župana Viljema Neala v njegovi uradni obleki, na desni pa je novi župan Maurice Jenks.

Turški ministri za znižanje plač

Turški ministri so sklenili v najnovejšem času, da bodo sami predlagali znižanje svojih plač, da dajo ljudem vzgled za varčevanje. Sklenili so namreč predlagati v parlamentu, naj se jim znižajo plače za 200 zlatih turških lir mesečno. Tudi avtomobilom so se odpovedali. Doslej so prejeli turški ministri po 900 turških lir na mesec in sicer po 500 lir kot poslanci, po 400 lir pa kot uradniki. Poslanske dnevnice pa so že itak nedavno znižali na 350 lir in tako bi po novem prejeli turški ministri samo po 550 lir mesečno. Če bo ta predlog obveljal — in to bo —, bo dobival ministrski predsednik po 50 lir na mesec manj kakor njegov državni podtajnik. Pravijo pa, da parlament tega predloga ne bo odobril, ker so poslanci baje mnenja, da minister ne sme zaiti v kakšne denarne zadrege, ker je sicer izkušnjava za podkupavanje prevelika, z avtomobilom pa naj se vozijo še nadalje za to, ker bi s peš-hojo izgubili preveč svojega dragocenega časa.

Tudi Kitaj se modernizira

Na Kitajskem je bila doslej navada, da so stariši določali, s kom ali s katero se bo oženil njihov sin oziroma hči. Po novi postavi pa, ki je stopila v veljavo letošnje poletje, stariši te pravice nimajo več, ampak si mladi ljudje lahko sami izbirajo svoje izvoljence in izvoljenke.

O prvi tožbi, ki je nastala vsled nove postave, je nedavno razpravljalo neko kitajsko sodišče. Tožilo je dekle, kateri so že stariši določili ženina, ono pa ni hotela o tem vsiljenem ženinu nič slišati in zato tudi ni prišlo k poroki. Zavržen ženin je dokazoval pred sodiščem, da za njegov slučaj nova postava ne velja, ker so si stariši izmenjali običajna darila, še predno je

bila nova postava sprejeta. Sodišče pa se je postavilo na stališče, da nova postava velja tudi v tem slučaju, ker zakon še ni bil izvršen. Tako je dekle pravdo dobilo.

Pred nekaj tedni pa so sklenili tudi na Japonskem, da bodo tudi tam vpeljali tako postavo o sklepanju zakonov, kakoršno imajo sedaj na Kitajskem.

Konec slovečega špiritista

Veliki list »Daily Express« objavlja dopis slovečega angleškega špiritističnega »medija« Karola Beare-a, kjer priznava, da nima v resnici prav nobenih nadnaravnih zmožnosti, ampak da je bilo vse, kar je počel, gola sleparija.

Beare je veljal mnogo let kot odlični špiritist in medij. On ima tudi neko diplomu, kjer mu je neka špiritistična družba potrdila njegove nadnaravne moči in mu priznala, da sme nastopati kot »prerok«. Sedaj pa Beare izjavlja,

da hoče svojo špiritistično karijero končati, čeprav mu je donášala lepe dohodke. V svoji izjavi priznava, da ni bil nikdar v nekem »nadnaravnem« stanju, ampak da je bil vedno pri polni zavesti.

Svojo izjavo končava Beare tako-le: »Vsem, ki mislijo, da se morajo pečati s špiritizmom, svetujem, naj vzgoje najprej same sebe, da bodo mogli razkrinkati sleparije, ki se gode na vsaki špiritistični seji.

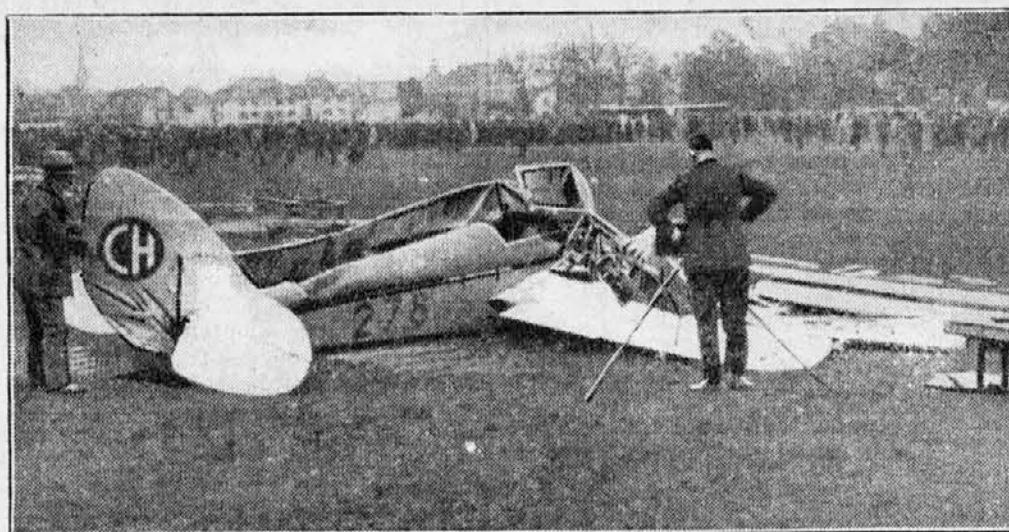
Grki prodajajo starine

Grška vlada je sklenila, da bodo smeli poslej ravnatelj raznih muzejev prodajati v tujino take starogrške starine, ki se nahajajo v muzejih v več izvodih. Ravnateljji bodo morali napraviti vsako leto do oktobra poseben seznam takih predmetov, ki jih bodo nato prepeljali v muzej v Atenah, tam pa jih bo ocenila posebna komisija in na javni dražbi prodala.

Nov nemški poslanik za Perzijo

Na sliki so: dr. Grobba, tajnik v ministrstvu za vnanje zadeve (1), poslanik dr. Wipert von Blücher z rodbino (2), prejšnji nemški poslanik v Teheranu grof Schulenburg (3) in profesor Herzfeld (4).

Letalo je padlo med gledalec

Pri mednarodni letalski tekmi v Luzernu (Švica) je padlo letalo švicarskega nadporočnika Gerberja med gledalce. Štirj osebe s pilotom vred je ubilo, 20 oseb pa je težko ranjenih.

Zmaji bruhajo ogenj

Znan je pojav, da obrizgajo kače prve dni svojega ujetništva v steklenih kletkah steklene stene svojih ječ s svojim strupom, kakor da se hočejo na ta način maščevati nad gledalci zaradi svoje težke usode. Strežaji, ki nosijo ujetim kačam hrano, morajo vsled tega nositi očala, da si zavarujejo svoje oči pred učinkom kačjega strupa.

To brizganje strupa je dalo bržkone tudi povod za pripovedke, kjer zmaji in druge grozne živali dihaajo »ogence«. »Ognjeni dihi« pri živalih pa ni nič drugega, kakor neka tekočina, s katero se ta ali ona žival brani. V južni Afriki živi neka vrsta kač, ki brizga to obrambeno tekočino svojemu sovražniku naravnost v oči. Pri brizganju tekočine zapro svoje usta tako, da zobje s strupom niso pokriti; nato dvigne kača svojo glavo nazaj, tako da pridejo zobje s strupom v vodoravno lego in nato brizgne kača svoj strup na nasprotnika. V Zedinjenih državah in v Mehiki pa žive martinčki, ki se branijo pred sovražniki s tem, da brizgajo iz svojih oči neko tekočino nanje. Tudi nekaj vrst rib poznajo, ki si napolnijo svoja usta z vodo, potem priplavajo na površino vode in tam brizgajo okoli sebe vodo iz ust. Z brizganjem vode pa hočejo ribe obrniti na sebe pozornost, da dobe kaj hrane.

Čudna plačilna sredstva

Ravnatelj nekega cirkusa na Danskem se je odločil s svojim cirkusom prirediti tudi nekaj predstav v Islandiji. Na Islandiji pa ne poznajo denarja tako splošno, kakor pri nas, ampak trgujejo bolj po načelu »blago za blago«. S temi razmerami se je moral sprijazniti tudi cirkuški ravnatelj, če je hotel doseči kakšen uspeh in se je z ljudmi res dogovoril, da lahko plačujejo vstopnino v cirkus s — slaniki. Slanikov so imeli ljudje dovolj in cirkus je bil vsak večer razprodan. Nekega dne pa je prišel teklet blagajnik ves razburjen v ravnateljevo pisarno: »Gospod ravnatelj, kaj naj storim? Koliko slanikov naj dam nazaj človeku, ki je prinesel s seboj za plačilo vstopnine — morskega psa?«

Posledice pridige

V nekem malem mestecu v Nemčiji je letos sadje obilno obrodilo. Meščani pa se tega blagoslova niso mogli posebno veseliti, ker so razni brezposelni ljudje vsako noč sadje rabili kar so mogli.

V svoji zadregi so ljudje naprosili svojega duhovnika, naj pri prihodnji službi božji govori o tatvini.

Duhovnik je tej želji res ustregel in rekel v svoji pridigi med drugim tudi to: »Kot služabnik božji vam povem, da bodo že še prišli boljši časi; potrpite torej in zaupajte v božjo pomoč. Tatvina pa je greh!«

Naslednjega dne pa so našli kurnike v farovžu prazne in tudi jelznatih glav na vrtu ni bilo več. Pač pa so pustili tatovi na kokošnjaku listek z napisom: »Gottes Diener — braucht keine Hühner« (božji služabnik ne potrebuje kokoši), na jelzniku pa drug listek z napisom: »Wer auf Gott vertraut, braucht kein Kraut« (kdor zaupa na Boga, ne potrebuje zelja).